

faab

ap

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки томонидан
«Туркистон» саройида ташкил
этилган тадбир тафсилотлари**
(4-бетда ўқинг).

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги:
2015 йил I ярми якунлари.....9

Лизинг хизматлари
бозори.....10

БАҢК АХБОРОТНОМАНИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 35 (1006), 2015 йил 3 сентябрь

www.banknews.uz

Бетакрор Ватанимизнинг буюк байрами

**Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғида Ўзбекистон
Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма тўрт йиллигига
бағишланган байрам тантанаси бўлиб ўтди**

Мустақиллик бу аввало ҳуқуқ – ўз юрти-
нинг эгаси бўлиш, ўз тақдирини ўзи бел-
гилаш, озод ва бахтли яшаш ҳуқуқидир.

Мустақиллик бу – эркинлик. Фикрлаш,
сўзлаш, эътиқод қилиш, миллий анъаналар-
ни асраб-авайлаш, касб танлаш, меҳнат
қилиш ва орзу-интилишларни амалга оши-
риш эркинлиги.

Мустақиллик бу – ўзлик. Ўз кадр-қимма-
тини англаш, аждодларини таниш ва улуг-
лаш, ўз инсоний шаънини, ор-номусини ба-
ланд тутиш, жаҳон ичра ўз ўрнига эга бўлиш
саодати.

Мустақиллик бу бунёдкорлик, инсон меҳ-
натини қадрлаш, рағбат, эътибор ва яна
кўпдан-кўп имкониятлардир.

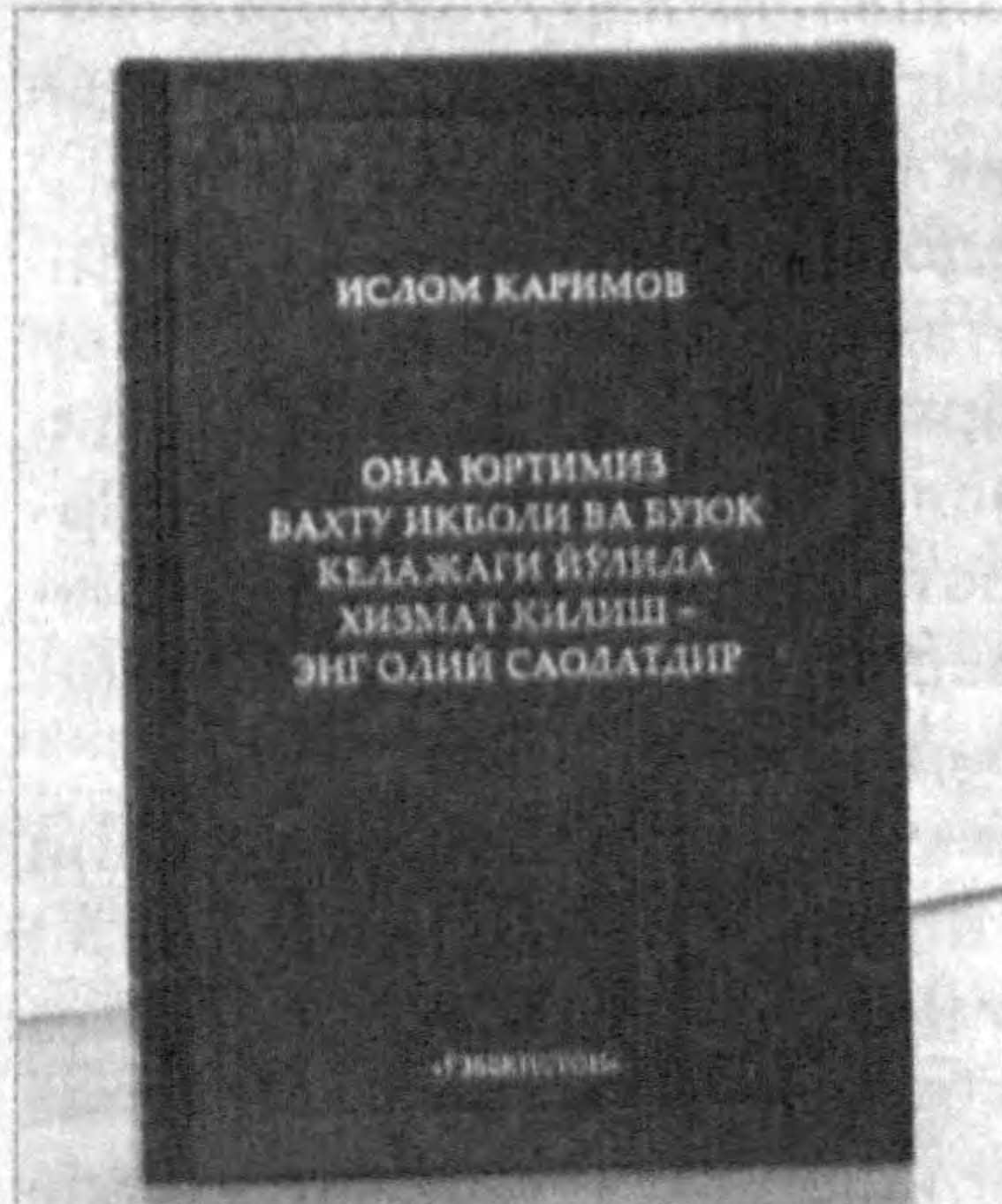
Президентимиз Ислон Каримов таъбири
билан айтганда, мустақиллик, бугунги эркин
ҳаёт, бугунги бекиёс имконият ҳар қайси
миллат, ҳар қайси авлод тарихида фақат бир
марта бериладиган улуг ва ноёб неъматдир.

Шу боис халқимиз Мустақиллик кунини
энг улуг, энг азиз айём, деб билади. Бу та-
рихий санани катта шоду хуррамлик билан
байрам қилади.

(Давоми 2-бетда).

Марказий банкда Президентимизнинг янги китоби тақдироти ўтказилди

**Жорий йилнинг 28 август куни Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида
Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг «Она юртимиз бахту
икболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир» номли
китобининг тақдирот маросими бўлиб ўтди.**

Унда банк ходимлари, сиё-
сатшунос, иқтисодчи ва
ҳуқуқшунос олимлар, омма-
вий ахборот воситалари хо-
димлари иштирок этди.

Очиқ ва самимий мулоқот
руҳида ўтган анжуманда маз-
кур китобнинг нашр этилиши
мамлакатимизнинг ижтимо-
ий-сиёсий, маънавий-маъ-
рифий ҳаётида бекиёс аҳа-
миятга молик улкан воқеа экан-
и алоҳида таъкидланди.

Маълумки, 2015 йил
29 март куни юртимизда
миллий ва халқаро ҳуқуқ нор-

малари, демократик тамо-
йиллар асосида бўлиб ўтган
Ўзбекистон Республикаси
Президенти сайловида сай-
ловчиларнинг 90,3 фоизи
Тадбиркорлар ва ишбилар-
монлар ҳаракати – Ўзбекис-
тон Либерал-демократик
партиясидан Президентликка
номзод Ислон Абдуғаниевич
Каримовга овоз берди. Бун-
дай ёрқин ғалаба давлат
раҳбари сифатида Ўзбекис-
тон мустақиллигини таъмин-
лаш, уни ижтимоий-иқтисо-
дий ривожлантириш бора-
сидаги стратегик мақсад ва
вазифаларни ҳал этиш
йўлидаги бекиёс хизматла-
рининг юксак эътироф этил-
гани, юртимизда амалга
оширилаётган кенг кўламли
ислохотларнинг халқимиз
томонидан ҳар томонлама
қўллаб-қувватланаётганини
тасдиқлайди.

Бундан ташқари, банк ти-
зимидagi иқтисодий исло-
хотлар самарадорлиги ну-
фузли халқаро рейтинг агент-
ликларининг Ўзбекистон

банк тизимига барқарор рей-
тинг баҳосини мунтазам бе-
риб келаётганида ҳам яққол
намоён бўлмоқда.

«Она юртимиз бахту икбо-
ли ва буюк келажаги йўли-
да хизмат қилиш – энг олий
саодатдир» китобидан Дав-
латимиз раҳбарининг сайлов-
олди жараёнларидаги йи-
гирмадан зиёд учрашув ва
анжуманларда билдирган
энг муҳим, концептуал аҳа-
миятга молик гоя ва фикр-му-
лоҳазалари ўрин олган.

Тадбирда Ўзбекистон
Республикаси Президенти
девони масъул ходими
Авазбек Содиқов кенг қам-
ровга эга мазкур китобда
мамлакатимизнинг мустақил-
лик йилларида босиб ўтган
мураккаб, айни вақтда ша-
рафли тарихий йўли ўз ифо-
дасини топгани, бугунги кун-
да ҳаётнинг ўзи олдимизга
қўяётган энг долзарб ва ўткир
саволларга чуқур ва ҳаққоний
жавоб берганини алоҳида
таъкидлаб ўтди.

(Давоми 4-бетда).

Банк тизими вакиллари юксак хизматлари учун тақдирланди

**Энг улуг, энг азиз айём – Истиклолнинг 24 йиллик
шодиёнаси арафасида Давлатимиз раҳбари фармо-
нига биноан фахрий унвонлар билан тақдирланган-
лар орасидан банк-молия тизимида меҳнат қилиб ке-
лаётган фидойи ходимлар ҳам ўрин олди.**

Президентимизнинг 2015 йил 26 августдаги «Ўзбекистон
Республикаси Мустақиллигининг йигирма тўрт йиллиги му-
носабати билан давлат хизматчилари ҳамда ишлаб чиқа-
риш ва ижтимоий-иқтисодий соҳалар ходимларидан бир гу-
руҳини мукофотлаш тўғрисида»ги Фармонида мувофиқ, мам-
лакатимиз иқтисодий салоҳиятини юксалтириш ва ислохот-
ларни муваффақиятли амалга ошириш ишларидаги катта
хизматлари, кўп йиллик самарали меҳнати билан қишлоқ ва
сув хўжалиги, sanoat, транспорт, алоқа ва қурилиш соҳала-
рини ривожлантиришга қўшган салмоқли ҳиссаси ҳамда иж-
тимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун бир гуруҳ юртдошла-
римиз фахрий унвонлар билан тақдирланди.

Улар орасида Ўзбекистон
Республикаси Марказий бан-
кининг Хоразм вилояти бош
бошқармаси бошлиғи Баба-
жанов Эгамберган Исмаило-
вич мамлакатимизда ҳар томон-
лама соғлом ва баркамол авлод-
ни вояга етказиш ишига
қўшган катта ҳиссаси ҳамда
ёшларни Ватанга муҳаббат,

истиклол гояларига садоқат, соғлом турмуш тарзи тамойил-
лари руҳида тарбиялашдаги хизматлари учун «Меҳнат шўх-
рати» ордени билан мукофотланди.

**Ўзбекистон Республика-
си Марказий банки Тижо-
рат банкларининг инве-
стиция портфелини мони-
торинг қилиш департа-
менти директори Қосимов
Азамат Азиевичга мамла-
катимизда амалга оширила-
ётган маънавий-маърифий ва
ижтимоий ислохотлардаги
фаол иштироки, самарали меҳнати, ёш авлодни Ватанга му-
ҳаббат, миллий ва умуминсоний қадриятларга хурмат руҳи-
да тарбиялаш ишига қўшган ҳиссаси учун «Дўстлик» орде-
ни тақдим этилди.**

«Ўзсаноатқурилишбанк»
акциядорлик-тижорат бан-
ки Банк карталари асосида
тўлов тизимларини ривож-
лантириш департаменти
директори Ахроров Убай-
дулла Муратович эса «Шўх-
рат» медалига сазовор бўлди.

Ўзбекистон банк тизими
равнақи йўлида ўз куч-ғайратини аямаётган ушбу раҳбар-
ходимларни бугунги ютуқлари билан самимий муборакбод
этиб, уларга сиҳат-саломатлик, меҳнат фаолиятларида сер-
маҳсуллик тилаб қоламиз.

Гулшан ЮСУПОВА.

BAYRAM SHUKUNI

Бетакрор Ватанимизнинг буюк байрами

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

2015 йил, 31 август. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи, унга туташ хиёбонлар, йўллар ва бинолар байрамона безатилган. Гуллар таровати, чироқлар шуъласи атрофга ажиб гўзаллик бахш этган. Рангин байроқчалар майин тебранадди. Хушсурат ва хушқайфият одамлар муаззам майдон томон ошиқади.

Бу ерга Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, ҳукумат аъзолари, Ўзбекистон Қаҳрамонлари, фан ва маданият, адабиёт ва санъат намояндалари, ишлаб чиқариш илғорлари, тадбиркорлар, жамоат ташкилотлари, мамлакатимизда фаолият юритаётган хорижий давлатлар элчихоналари, халқаро ташкилотлар ваколатхоналари раҳбарлари ташриф буюрган. Ҳамма бир-бирини байрам билан табриклаб, дилдан суҳбат қурмоқда.

Соат 19.00. Байрам тантанасида ҳозир бўлганлар Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовни қарсақлар билан кутиб олади.

Чорлов мусиқаси байрам шодиёнаси бошланаётганидан дарак беради.

Президент Ислон Каримов минбарга таклиф этилади.

Давлатимиз раҳбари мустақиллигимизнинг йигирма тўрт йиллиги билан халқимизни муборакбод этади.

Ўзбекистон Республикасининг давлат мадҳияси янграйди. Байрам аҳли кўлларини кўксига қўйиб, мамлакатимизнинг бош қўшиғига жўр бўлади. Бу манзарага боқиб юрак тўлқинланади, ғурурга тўлади.

Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма тўрт йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, бу айёмга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрилди. Халқимиз бу кунни янги муваффақиятлар ва янги умидлар билан кутиб олмоқда. Юртимиз гўзаллиги ва тараққиётига боқиб, «**Бетакроримсан, ягонасан, она Ватаним – Ўзбекистоним!**» дея хурсандчилик қилмоқда.

Зеро, хурсанд бўлиш учун барча асосларимиз бор – мамлакатимиз тинч-осойишта, шаҳару қишлоқларимиз обод ва фаровон, одамларнинг кайфияти кўтаринки, хонадонлари файзу баракали, дастурхони тўкин, эртанги кунга ишончи мустаҳкам. Ўзбекистон ўз тараққиёт йўлидан дадил бормоқда.

Давлатимиз мустақилликка эришган вақтда чуқур иқтисодий-ижтимоий бўҳронлар гирдобиди бўлишига қарамай фақат бугунини ўйламади. «Шок терапияси» деган, аҳоли ҳаётини, иқтисодиётни ўз оқимида ташлаб қўядиган таваккал ва осон йўлларни изламади. Қийин, аммо узоқ истиқболга мўлжалланган вазифаларни ўз олдида мақсад қилиб қўйди. Ўзига хос йўлни танлади.

Бу йўл Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган ва халқимиз қўллаб-қувватлаган, дунёда «Ўзбек модели» деб тан олинган тараққиёт стратегиясидир. Мамлакатимизнинг иқтисодий-ижтимоий шароити, миллий-демографик хусусиятлари, жаҳон таърибаси ва демократия талаблари аниқ баҳоланган ушбу моделнинг ғоят тўғри ва самаралилигини бугун ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб бермоқда.

Истиқлол йилларида мамлакатимиз иқтисодиёти 5,5 каррадан зиёд ўсгани, аҳолининг реал даромадлари жон бошига 9 марта кўпайгани мазкур модель асосида босқичма-босқич амалга оширилган ислохотлар натижасидир.

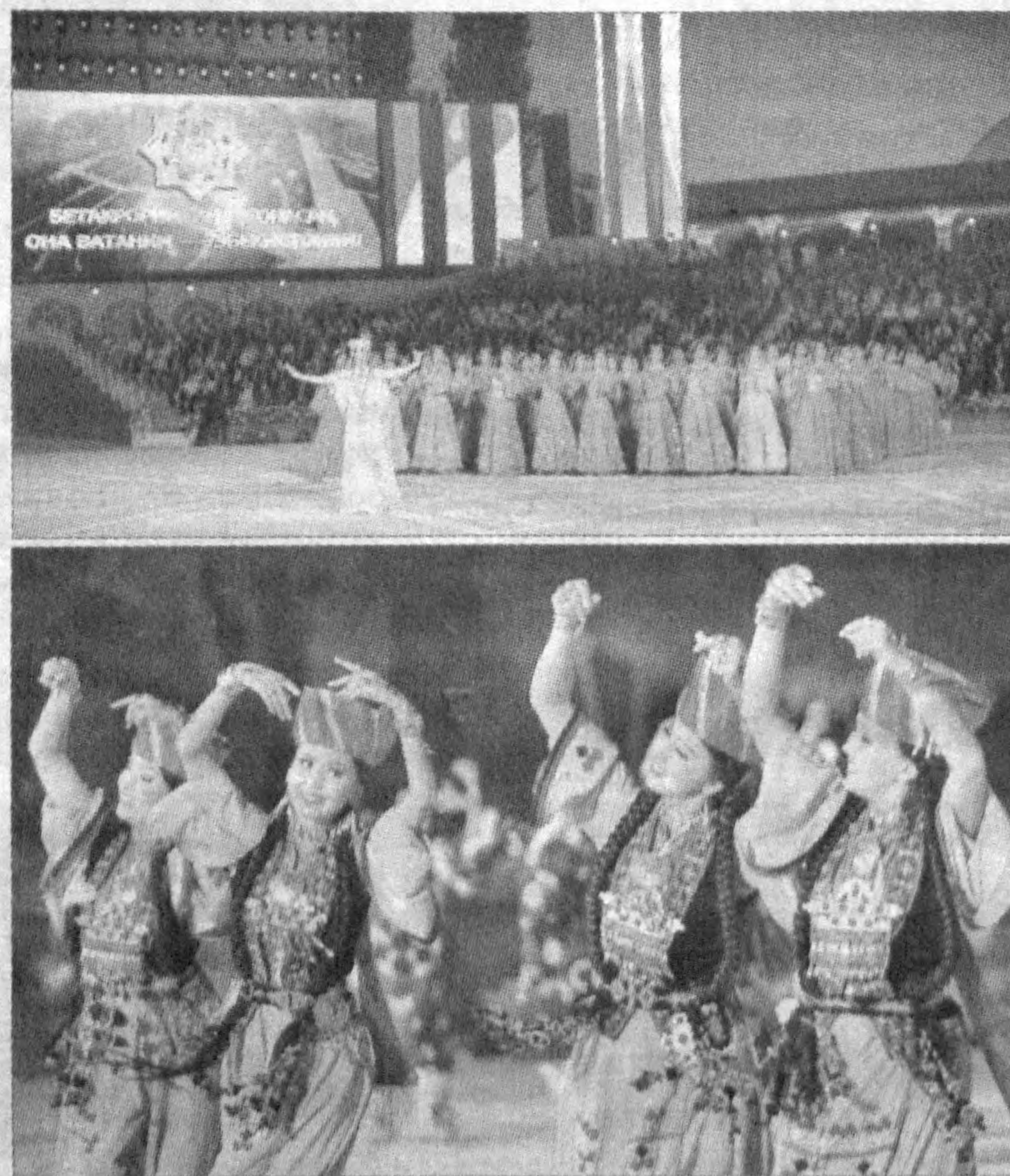
Давлатимиз раҳбари томонидан асос солинган автомобилсозлик, моторсозлик, нефть ва газни қайта ишлаш, замонавий техникалар ишлаб чиқариш каби юқори технологияли саноат тармоқлари иқтисодиётимизнинг локомотивига айланди. Озиқ-овқат, енгил саноат, кимё, қурилиш материаллари корхоналарида амалга оширилган модернизация ва диверсификация ишлари уларга қайта жон бағишлади. Бугун юртимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар аҳоли эҳтиёжини тўла таъминлаб, экспортга ҳам йўналтирилмоқда.

Глобал молиявий-иқтисодий инқироз давом этаётганига, жаҳон бо-

туғилиб ўсган, қалби ва онги тоза авлод. Уларнинг юз-қўзларида қувонч, дилларида олам-олам орзулар. Куй-қўшиқлари ҳам шунга монанд – бахт, шодлик, ёруғ келажак ҳақида.

Ўзбекистон истиқлолнинг дастлабки кунларидан фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари шарт, деган эзгу ғояни ўз олдида асосий мақсад қилиб қўйди. Соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланди.

Ўтган йилларда бу олижаноб мақсад йўлида кўлами ва аҳамияти жиҳатидан улкан ишлар амалга оширилди. Болаларнинг соғлом туғилиши ва соғлом улғайиши учун барча зарур шароитлар яратилди. Замонавий таълим муассасалари, спорт иншоотлари, тиббиёт ва соғломлаштириш масканлари ҳар томонлама баркамол авлодни тарбиялашга хизмат қилмоқда.

зорида рақобат тобора кескинлашиб бораётганига қарамай, мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг ўсиш суръатлари кейинги ўн бир йил давомида 8 фоиздан зиёд бўлиб келаётгани, бу йил ҳам шундай ўсиш суръатлари кутилаётгани иқтисодиётимизнинг барқарор рағбат топаётганини кўрсатади.

Халқимизнинг фидокорона меҳнати эвазига кўлга киритилаётган бундай ютуқ ва марраларни бутун дунё тан олмоқда. Халқаро эксперт ташкилотлари, нуфузли рейтинг компаниялари юртимиз ривожининг бугунги ҳолати ва истиқболларини юқори баҳоламоқда.

Яқинда Швейцарияда Жаҳон иқтисодий форуми – «World Economic Forum» иқтисодиёти энг тез ривожланаётган мамлакатлар рейтингини эълон қилди. Жаҳон банкининг «Глобал иқтисодий тараққиёт» прогнози асосида тайёрланган мазкур маълумотда Ўзбекистон 2014-2017 йилларда йиллик ўсиш даражаси юқори бўладиган давлатлар орасида 5-ўринни эгаллади.

...Саҳнага болакайлар чиқиб келади. Майдон шўх-шодон кулгуга тўлади. Улар мустақиллик йилларида

Фарзандларимиз камолоти халқаро мусобақаларда яққол намоён бўлаётир. Жанубий Кореянинг Инчон шаҳрида ўтказилган XVII Осиё ўйинларида спортчиларимиз 61 медалга сазовор бўлиб, Ўзбекистон ёшлари ҳеч кимдан кам эмаслиги ва ҳеч кимдан кам бўлмаслигини яна бир бор исботлади.

Ёшларнинг замонавий билим олиши, касб-хунар эгаллаши учун кенг имкониятлар яратилмоқда. Мактабни тамомлаган ўғил-қизлар ўрта махсус таълим тизимига, лицей ва коллеж битирувчилари иш ва ўқишнинг кейинги босқичларига тўлиқ қамраб олинмоқда.

Мамлакатимизда ҳар йили бир миллионга яқин иш ўрни ташкил этилмоқда. Ёшларни қўллаб-қувватлашга оид дастурларга мувофиқ, ёш оилаларга «Камолот» уйлари топширилмоқда. Бу уларнинг оёққа туриб олиши, ҳаётда ўз ўрнини топиши ва фарзандларини баркамол этиб тарбиялаши учун рағбат, катта мадад бўлмоқда.

Навбат жаҳон классик мусиқаларига берилади. Юртимиз санъаткорларининг турли тиллардаги қўшиқлари маромига етказиб ижро этиши

байрам қатнашчилари ва чет эллик меҳмонларга манзур бўлади. Мамлакатимиз миллий ва умумбашарий қадриятлар уйғунлигида ривож топаётганини намоён этади.

Ўзбекистонда инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, кадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият даражасига кўтарилган. Жамиятимизда меҳр-оқибат, ҳамжихатлик ва бағрикенглик муҳити қарор топган.

Шундай барқарорлик сабаб мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятидаги обрў-эътибори тобора ошиб бормоқда. Энг ривожланган давлатлар, дунёга донғи кетган фирма ва компаниялар юртимиз билан ҳамкорликка интилмоқда.

Бугун Ўзбекистон 130 дан ортиқ давлат билан дипломатик муносабатлар ўрнатган. Тошкентда 45 мамлакатнинг элчихонаси, йигирмага яқин халқаро ташкилот ва молиявий муассаса ваколатхоналари фаолият кўрсатмоқда. Хорижий давлатларда,

халқаро ташкилотлар ҳузурида Ўзбекистоннинг 50 га яқин дипломатик ва консуллик ваколатхонаси очилган.

...Майдонда Ватан ҳимоячилари саф тортади. Уларнинг қадамлари зарби юракларни ларзага солади. Мустақиллигимиз қалқонлари ҳарбий оркестр садолари остида «Тинчлигинг асраймиз, муқаддас Ватан!» дея қуйлайди.

Тинчлик – тараққиётнинг асосий омили. Тинчлик-осойишталик бўлган жойдагина ривожланиш бўлади, одамлар бунёдкорлик, яхшилик истаги билан яшайди. Мамлакатимизда ана шу омилнинг доим барқарорлиги туфайли барча соҳаларда улкан ютуқ ва марраларга эришилмоқда.

Ўзбекистон бугун ўзининг куч-қудрати ва салоҳиятига таянган, ўз сарҳадлари, халқининг тинч ва осуда ҳаётини ҳимоялашга қодир, халқаро ҳамжамиятда муносиб ўрин эгаллаган, тез ва барқарор суръатлар билан тараққий этаётган том маънода мустақил мамлакатдир.

Бунинг асоси, замини Президентимиз томонидан олиб борилаётган тинчликпарвар сиёсатдир. Давлатимиз ташқи сиёсати миллий манфатларнинг устуворлиги, халқаро ҳуқуқ

ISLOHOTLAR SAMARASI

меъёрларига риоя этиш, бахсли масалаларни тинч йўл билан ҳал қилиш тамойилларига асосланади. Мамлакатимиз ҳеч қандай ҳарбий-сиёсий блокларда иштирок этмайди.

Юртимиздаги тинчлик-осойишталик туризм соҳаси ривожда ҳам муҳим омил бўлмоқда. Дунёга машхур ўзбекона меҳмондўстлик, замонавий туризм инфратузилмаси ва юқори сифатли хизмат дунё сайёҳларини ўзига жалб этмоқда.

2014 йил октябрда Самарқандда БМТ Жаҳон сайёҳлик ташкилоти Ижроия кенгазининг 99-сессияси бўлиб ўтди. Бу юртимизда барча соҳалар изчил ривожланаётгани, халқаро майдонда мамлакатимиз обрўси тобора ошиб бораётганининг яна бир далолати бўлди.

Ўша ойда Урганч шаҳрида яна бир йирик анжуман – «Орол денгизи минтақасидаги экологик офат оқибатларини юмшатиш бўйича ҳамкорликни ривожлантириш» мавзусида халқаро конференция ўтказилди. Унинг натижалари Оролбўйидаги экологик офатнинг салбий оқибатларини камайтириш, ушбу ҳудуд аҳолисининг турмуш шароитларини яхшилашда алоҳида аҳамият касб этди.

«Ким эдигу ким бўлди?». Бу савол байрам дастурининг асосий концепциясини ташкил этади. Мониторларда намоён этилаётган ҳудудлардаги ўзгаришлар, улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари, меҳнатсевар юртдошларимиз сиймоси, фаровон бозорларимиз, тинч-осойишта ҳаётимиз мазкур саволга жавоб бўлади. Айни пайтда эртага ким бўлишимиз, қандай марраларни эгаллашимизга ишонч туғдиради.

Мамлакатимиз ривожлангани сари аҳолининг ҳаёт сифати ва даражаси ҳам тобора юксалиб бормоқда. Ватанимизнинг ҳар бир гўшасида улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Президентимиз ташаббуси билан йирик шаҳарларимиз бош режа асосида қайта қурилмоқда. Янгидан-янги маданият ва спорт саройлари, савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчалари, таълим ва тиббиёт мажмуалари ҳудудлар чиройига чирой кўшмоқда.

Энг муҳими, бундай ишлар самарасида инсонларнинг яшаши, меҳнат қилиши ва ҳордиқ чиқариши учун қулай шарт-шароит яратилмоқда. Аҳолининг замонавий хизмат ва товарлардан фойдаланиш имкониятлари кенгаймоқда. Қишлоқларимизда барпо этилаётган замонавий уйлар оилалар фаровонлигини юксалтирмоқда. Одамлар обод уйларда, файзли маҳаллаларда сифатли ҳаёт кечирмоқда. Бундай замонавий шароитлар уларнинг онгу тафаккурини, дунёқарашини ўзгартирмоқда. Бу «Ислохот – ислохот учун эмас, аввало инсон учун» деган тамойилнинг амалдаги ёрқин ифодаларидир.

Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кўмагида АҚШнинг Колумбия университети социологлари томонидан ўтказилган «Дунёнинг энг бахтли мамлакатлари» рейтингига жаҳонда 44-ўринни, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатлари орасида эса биринчи ўринни эгаллагани ҳам бежиз эмас.

Президентимиз ташаббуси билан 2015 йил мамлакатимизда Кексаларни эъзозлаш йили, деб эълон қилинган инсонга эътиборнинг яна бир

намунаси бўлди. Шу муносабат билан қабул қилинган Давлат дастури доирасида бугунги тинч ва обод ҳаётимизни барпо этишга хизматлари сингган, уйимизнинг файзи бўлган мўътабар кексаларимизнинг оғирини енгил қилиш, саломатлигини мустаҳкамлаш, муносиб ҳаёт кечиришлари учун кенг кўламли чоратадбирлар амалга оширилмоқда.

...Халқ термалари байрамни янада қиздиради. Ватанни, севги ва садокатни, бугунги дориломон кунлар шукуҳини мадҳ этувчи кўшиқлар янграйди. Саҳна атрофи ва минораларга ўрнатилган юзлаб ёритгичлар нури ҳавода кесишиб, ранг-баранг композициялар ҳосил қилади. Бу байрам томошасига янада кўтаринкилик, ўзгача жозиба бағишлайди.

Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясига мувофиқ улкан сиёсий-ҳуқуқий ислохотлар амалга оширилди. Сайлов тизimini такомиллаштиришга қаратилган қонунлар қабул қилинди, Конституциямиз ва қатор қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Бунинг самарасида сайловларнинг халқаро нормаларга тўла мос ҳолда ўтказилишини таъминлайдиган мукамал қонунчилик базаси шаклланди.

2014 йил 21 декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар ана шундай ривожланган шароитда, демократик принципларга тўла мос равишда ўтди. Унда сайловчиларнинг 88,9 фоизи иштирок этди. Бу халқимизнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги, Ватан тақдири учун дахлдорлик ҳисси, сиёсий партияларнинг обрў-эътибори янада ошганини кўрсатди.

2015 йил 29 мартда яна бир муҳим сиёсий воқеа – Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови бўлиб ўтди. Миллий қонунчилигимиз ва демократия принципларига тўла мос равишда, очиқ-ошкора ўтган ушбу тадбирда сайловчиларнинг 90,39 фоизи Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон либерал-демократик партиясидан кўрсатилган номзод Ислоҳ Каримовга овоз берди. Бу Ислоҳ Каримовнинг мамлакатимизни ҳар томонлама ривожлантириш, демократик давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш, ҳаёт сифатини юксалтириш борасидаги беқиёс хизматларини халқимиз муносиб баҳолаши, барча соҳаларда амалга оширилаётган ислохотларни давом эттиришни қўллаб-қувватлашининг далолати бўлди.

Байрам авжига чиқади. Шўх-шодон куйлар янграйди. Ҳамма ич-ичидан шодланиб, жўшиб рақсга тушади. Бу хурсандчилик, шодиёнада бутун халқимизнинг кайфияти намоён бўлади. Зотан ҳаётдан рози, эртасидан кўнгли тўқ одамларнинг юрагига ўйин-кулгу сиғади. Тинч ва фаровон элга мана шундай байрамлар ярашади.

Қалблардан тошаётган ҳаяжон мисоли самодан ранг-баранг мушаклар порлайди. Унинг нури одамлар юзини, бутун пойтахтимизни ёритиб юборади. Ёғдуларга боқиб дилда ёруғ ниятлар туғилади:

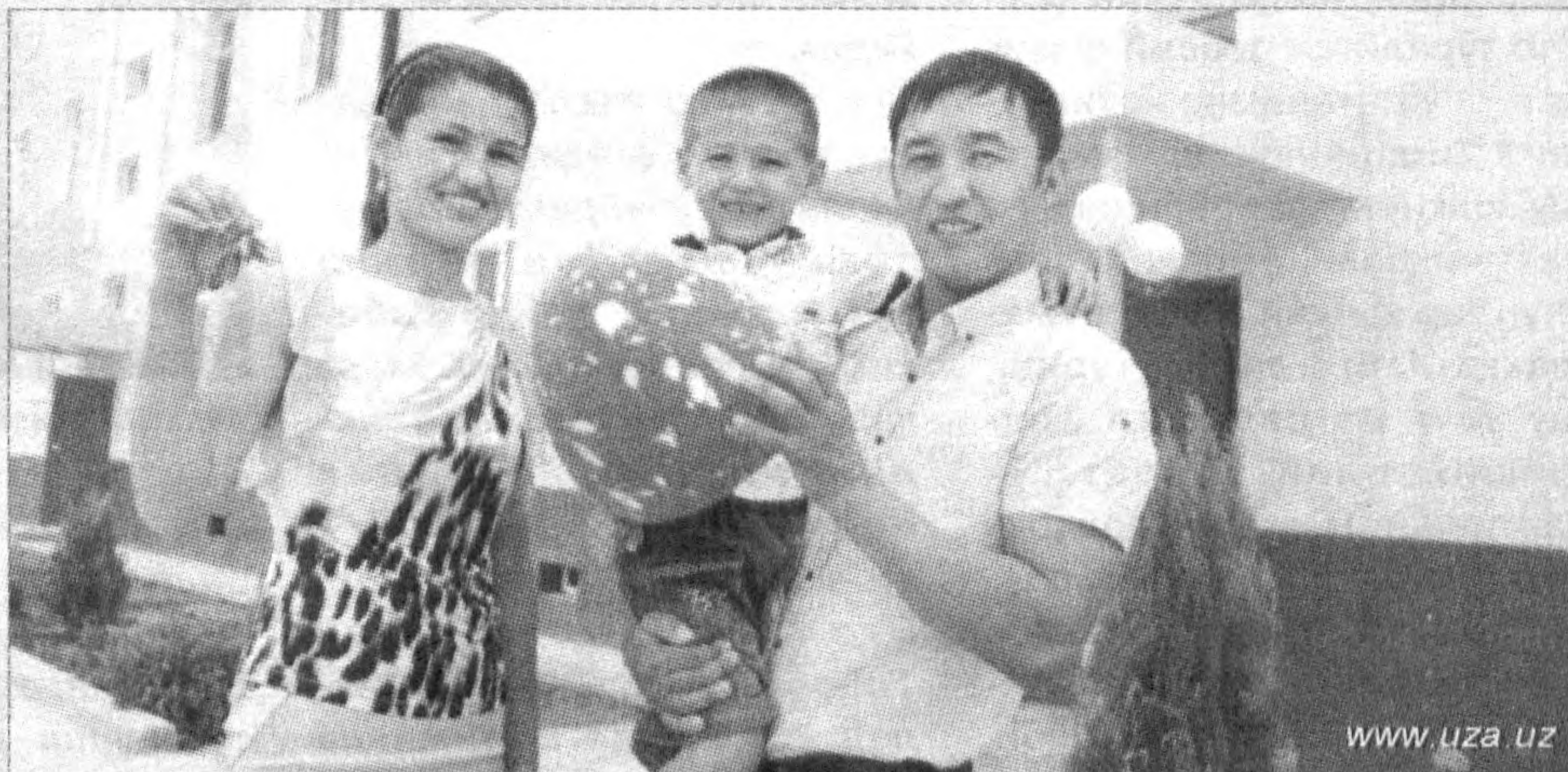
Юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо, халқимиз омон бўлсин!

Эзгу мақсад ва орзуларимиз рўёбга чиқсин!

ЎЗА материали асосида.

Нукусда 48 хонадондан иборат 4 қаватли уй фойдаланишга топширилди

Халқимиз энг улуг, энг азиз айём – Мустақиллик байрамини кенг нишонлаётган шу кунларда Нукусда 48 хонадондан иборат 4 қаватли уй фойдаланишга топширилди.

www.uz.uz

Президентимиз раҳнамолигида аҳоли фаровонлигини янада юксалтиришга қаратилган изчил ишлар самарасида барпо этилаётган замонавий массивлар, янги турар жойлар юртдошларимиз ҳаётини тубдан ўзгартириб, уларда шукроналик ва эртанги кунга ишонч туйғусини мустаҳкамламоқда.

Бош пудратчи «Хоразмгазқурилишмонтаж» шўъба корхонаси томонидан барпо этилган ушбу турар жой асосан «Урганчтрансгаз» шўъба корхонасининг маҳаллий тармоқларида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчилар оилаларига берилди.

«Урганчтрансгаз» шўъба корхона-

сининг Кўнғирот магистраль газ тармоқлари бошқармаси ишчиси Улугбек Исмоилов ва унинг оиласи ҳам Мустақиллик байрамини уч хонали янги уйда нишонлади.

– Уйни ўн беш йил муддатга имтиёзли фоиз билан берилган кредит ҳисобига олдиқ, – дейди У.Исмоилов. – Бу ерда фаровон ва хотиржам яшаш учун барча шароит ва қулайликлар муҳайё эканидан жуда хурсандмиз. Кенг ва шинам хоналар, қулайликлар, айниқса, болалар майдончасидаги шароитлар ҳаммамизга маъқул. Энг улуг, энг азиз байрам – Ватанимиз мустақиллигининг 24 йиллигини янги уйда кутиб олдиқ.

Ёш оилаларга «Камолот» уйлари

Президентимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар жараёнида жисмонан соғлом, маънави рақамланган, интеллектуал салоҳиятли авлодни вояга етказишга устувор аҳамият қаратилмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори бу борадаги ишларни янада такомиллаштириш ва янги босқичга кўтаришга хизмат қилаётир.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 8 сентябрдаги «Мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида фаол қатнашаётган ёш оилаларни уй-жой билан таъминлаш янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижроси доирасида Навоий вилоятининг Кармана туманида ёш оилалар учун барпо этилган

www.uz.uz

64 хонадонга мўлжалланган «Камолот» уйи фойдаланишга топширилди.

– Янги уйлар мамлакатимиз ижтимоий ҳаётида фаол иштирок этаётган иқтидорли, ташаббускор ёш оилаларга тижорат банкларининг ипотека кредити асосида йигирма йил муддатга, бошлангич тўловларсиз берилди, – дейди «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Кармана тумани кенгаши раиси вазифасини бажарувчи Тоҳир Абдурахмонов. – Хоналар кенг ва ёруғ, шинам, энг муҳими, сифатли қурилган. Бу Ватанимиз мустақиллигининг 24 йиллик байрами нишонланаётган шу кунларда ёш оилаларга муносиб совға бўлди.

Миллий ва замонавий меъморчилик уйғунлигида бунёд этилган икки ва уч хонадан иборат «Камолот» уйларида барча шароит яратилган.

ЎЗА.

TARAQQIYOT ODIMLARI

Марказий банкда Президентимизнинг янги китоби тақдироти ўтказилди

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бўлиб ўтган фикр алмашуларда ушбу тўплам билан танишган китобхон ундан ўрин олган барча фикр-мулоҳазаларни ўзаро узвий боғлаб турадиган асосий фазилят – бу Ватанимиз истиқлолига фидойилик, шу замин, шу халқнинг фаровонлиги ва бахту иқболи, ёруғ келажаги учун ҳар қандай синов ва машаққатларга тайёр туриш, шу улуг мақсадларга эришишни олий саодат, ўз ҳаётининг мазмуни деб биладиган инсон – ўзбек давлатининг асосчиси, бетакрор шахс, улкан давлат арбобининг безовта ва бедор қалби, юрак ҳарорати, кенг тафаккури, мустаҳкам ирода ва эътиқоди экани эътироф этилди.

Учрашувда халқимизнинг тафаккур хазинасини бойитишга улкан ҳисса бўлиб қўшилган бу китоб мамлакатимизни демократик янгилаш ва модернизация қилиш жараёнларини изчил давом эттириш, аҳоли фаровонлигини янада оширишга қара-

тилган кенг қўламли ислохотларни амалга ошириш бора-сида олдимизда турган вазифаларни аниқ-равшан белгилаб бериши билан барчамиз учун дастуриламал бўлиб хизмат қилиши алоҳида таъкидланди.

– Мазкур тадбир мамлакатимиз Мустақиллигининг 24 йиллик байрами арафасида ташкил этилаётгани бежиз эмас, – дейди **Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тижорат банкларининг инвестиция портфелини мониторинг қилиш департаменти бош иқтисодчиси Отабек Тожиддинов**. – Зеро, истиқлол йилларида юртимизда барча соҳаларда кенг қўламли ислохотлар амалга оширилиб, аҳолининг муносиб ҳаёт кечириши, юртимизда ҳукукий демократик давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш, ҳар бир инсоннинг иқтисодий-ижтимоий соҳаларда истеъдод ва қобилиятини тўла намоён қилиши, ҳуқуқ ва эркинликларини рўйбга чиқариши учун мус-

таҳкам замин ҳозирланди. Президентимизнинг ушбу китобида мустақиллик йилларида босиб ўтилган залворли йиллар чуқур таҳлил этилиб, давлатимиз ва жамиятимизнинг яқин ва узоқ истиқболга мўлжалланган тараққиёт стратегияси аниқ-равшан белгилаб берилгани билан аҳамиятлидир. Айниқса, мамлакатимизни демократик янгилаш ва модернизация қилиш жараёнларини янги босқичга кўтариш, унинг иқтисодий қудратини ошириш, ижтимоий соҳалар – таълим-тарбия, илму фан, соғлиқни сақлаш, маданият

ва санъат, спорт тизимини изчил ривожлантириш, аёллар, кексалар ва ёшларимиз учун янада қулай шароит ва имкониятлар яратиш, ҳудудларни ривожлантириш, йирик инвестицион лойиҳаларни ҳаётга изчил татбиқ этишга доир янги режа ва устувор лойиҳалар, бугунги кунда дунёда юз бераётган кескинлик ва қарама-қаршилиқларнинг моҳияти, турли таҳдидларнинг олдини олиш, Ўзбекистоннинг ташқи сиёсат концепцияси тўғрисидаги қарашлар ҳар томонлама пухта асосланган ҳолда баён қилинган. Шундан келиб чи-

қиб, мустақиллик йилларида босиб ўтилган мураккаб даврлар ва эришилган бугунги ютуқлар биздан «Ким эдигу ким бўлди?» деган ҳақли саволни ўртага ташлашни тақозо этади. Бунга жавобан мен каби банк тизимида фаолият юритаётган ёш мутахассислар ўз касбимизга содиқ бўлиш, мустақилликнинг моҳияти ва аҳамиятини тўлиқ англаш, эришилган ютуқларни қадрлашни ҳаётимизнинг бош мезони этиб белгилаб олишга ундаши шубҳасиз.

Тадбирда мамлакатимизнинг истиқлол тарихини тегран идрок этиш, юртдошларимизни ижтимоий фаолликка ундаш, янги-янги марралар сари руҳлантиришда бекиёс аҳамиятга эга бўлган «Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир» китобини чуқур ўқиб-ўрганиш, унинг моҳиятини кенг жамоатчиликка етказиш бўйича амалий тақлиф ва тавсиялар билдирилди.

Бекзод АҚРОМОВ.

Президентимизнинг 2015 йил 17 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма тўрт йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон банклари Ассоциацияси ҳамда «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик-тижорат банки ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу учрашувда депутатлар, хорижий экспертлар, санъат ва маданият ходимлари ҳамда тадбиркорлар иштирок этди.

– Ҳар бир давлатнинг тарихида янги давр бошланишини белгилайдиган ёрқин саналар бўлади, – дейди **Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тижорат банкларининг инвестиция портфелини мониторинг қилиш департаменти директори Азамат Қосимов**. – Ўзбекистон учун давлат мустақиллиги эълон қилинган кун – 1991 йилнинг 1 сентябри худди шундай энг буюк ва қутлуғ сана ҳисобланади. Ушбу шодиёна арафасида амалга оширилган кенг қўламли ислохотларни атрофлича таҳлил этиш, эришилган натижаларни сарҳисоб қилиб, келгуси режаларни белгилаб олиш яхши анъанага айланган. Жумладан, мазкур тадбирни ўтказишда ҳам республикамиз банк тизимида амалга оширилган улкан ислохотлар ва унинг асосида қўлга киритилган ютуқларни сарҳисоб қилиш мақсади кўзда тутилди.

Учрашувда сўз олганлар муваффақиятларнинг бош омили Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган ва беш тамойилга асосланган ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг «Ўзбек модели» эканлигини алоҳида қайд этди.

Бетакроримсан, ягонасан, она Ватаним – Ўзбекистоним!

«Туркистон» саройида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан ташкил этилган тадбир ана шундай номланди

Дарҳақиқат, иқтисодиётнинг муҳим бўғини бўлган банк тизимини ташкил этиш, уни ислоҳ қилиш ва ривожлантириш ҳам ушбу тамойиллар асосида босқичма-босқич амалга оширилиб, эришаётган бекиёс ютуқларимизнинг гарови бўлиб хизмат қилмоқда.

Бугунги кунда республикамизда 26 та тижорат банки, уларнинг республикамиз ҳудудлари бўйлаб 847 та филиали, 4 минг 294 дан зиёд мини-банк ва махсус кассалари аҳоли ҳамда юридик шахсларга сифатли банк хизматларини кўрсатиб келмоқда.

Сўнгги 13 йил давомида банкларнинг жами капитали 43 баравардан зиёдга, активлари ҳажми 45 бараварга ўсди. Бугунги кунда банк тизими капиталининг етарлилик даражаси (23,74 фоизни ташкил этади) Базель қўмитасининг минимал талабига (8 фоизга) нисбатан 3 бараварга, жорий ликвидлиги (64,58 фоиздан юқори) ўрнатилган минимал даража (30 фоиз)дан 2 баравардан зиёдга кўпдир.

– Бундай изчил юқори ўсиш суръатлари, юртимизда барпо этилган банк-молия тизимининг барқарор ва ишончли фаолият юритиши, иқтисодиётда амалга оширилаётган янгилаш ва ўзгаришлар, умуман, мам-

лакатимизни модернизация қилиш йўлидаги дадил қадамларимиз дунё жамоатчилиги, шунингдек, Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки сингари нуфузли халқаро молия ташкилотлари томонидан эътироф этилаётгани фик-

римизнинг далилидир, – дейди **А.Қосимов**. – Қолаверса, жаҳоннинг энг нуфузли халқаро рейтинг компаниялари ҳисобланган «Moody's», «Fitch-Ratings» ва «Standard & Poor's» агентликлари мана бир неча йилдирки, мамлакатимиз банк тизими, хусусан, тижорат банклари фаолияти барқарор ривожланиб бораётганлигини эътироф этиб келмоқда.

Тадбирда шунингдек, Ўзбекистон банк тизимида олиб борилаётган

изчил ва мақсадли ислохотлар унинг нафақат жаҳон молиявий инқирозининг салбий таъсири ва оқибатларидан ишончли тарзда ҳимояланишга, балки банклар фаолиятида муҳим ва сифат ўзгаришларга эришиш, иқтисодиётнинг реал секторини кредитлаш ҳажмини кенгайтириш ҳамда банк ва молия хизматларини кўрсатиш сифатини тубдан яхшилашга ҳам шароит яратаётгани таъкидланди. Юртбошимиз бошчилигидаги макроиқтисодий сиёсат негизида жаҳон андозаларига мос бўлган мустақил банк тизими мамлакатимиз иқтисодиётининг бундан

кейин ҳам «мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун» тамойили асосида барқарор ривожланиб боришига ишонч билдирилди.

Учрашув сўнггида ҳар бир банк истиқболли лойиҳаларни амалга ошираётган ўз мижозлари – тадбиркорларни байрам совғалари билан тақдирлади. Улар учун санъат намоёндалари томонидан концерт дастури намойиш этилди.

Назира МАВЛОНОВА.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ Қ А Р О Р И

Тижорат банкларининг ликвидлилигини бошқаришга қўйиладиган талаблар тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 13 август куни 2709-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 6 майдаги ПҚ-2344-сонли «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбир-

лари тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Тижорат банкларининг ликвидлилигини бошқаришга қўйиладиган талаблар тўғрисидаги Низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ойдан кейин кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси
Тошкент ш.,
2015 йил 22 июль,
19/14-сон

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2015 йил 22 июлдаги
19/14-сонли қарорига
ИЛОВА

Тижорат банкларининг ликвидлилигини бошқаришга қўйиладиган талаблар тўғрисидаги Н И З О М

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 6 майдаги ПҚ-2344-сонли «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ тижорат банкларининг (бундан буён матнда банк деб юритилади) ликвидлилигини бошқаришга қўйиладиган талабларни белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

банкнинг ликвидлилиги (бундан буён матнда ликвидлилик деб юритилади) – банк мажбуриятларини ўз вақтида ва тўлиқ бажарилишини таъминлаш имконияти;

доимий бўлмаган мажбуриятлар – исталган вақтда банкдан чиқиб кетиши эҳтимоли юқори бўлган йирик депозитлар ёки йирик қарзлар;

ноликвидли активлар – бозор нархини котировка бўйича аниқлаш мумкин бўлмаган ёки бу турдаги активларнинг харид нархи сотувчи ва харидор ўртасидаги келишув натижасида алоҳида

тарзда аниқланадиган, қиймати катта миқдордаги ўзгаришларга учраб туриши мумкин бўлган ва таққослашни қийинлаштирадиган активлар;

ликвидли активлар – бозор қийматининг шаклланишини таъминлайдиган, бозор қиймати бўйича қисқа муддат ичида уларни сотиб олишга осонлик билан харидор топиладиган, доимий равишда сотилувчи ва сотиб олинувчи активлар;

асосий валюта – банкнинг жами активларининг 5 фоизи ёки ундан ортиқ миқдорига тенг бўлган активлар ёки мажбуриятлар акс этган валюта;

йирик ҳамкор – банк жами активларининг 1 фоизидан ортиқ миқдорда молиялаштириш манбасини таъминлаб берадиган ҳамкор;

йирик маҳсулот ёки восита – ҳажми жами активларнинг 1 фоизидан ортиқ бўлган банк маҳсулоти ёки воситаси.

2. Ликвидли активларга қуйидагилар киради:

нақд пуллар;

соф қуйма олтин;

банкнинг Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида (бундан буён матнда Марказий банк деб юритилади) очилган ҳисобварақларидаги маблағлар;

банкнинг бошқа банкларда очилган ҳисобварақларидаги маблағлар;

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қимматли қоғозлари;

қисқа муддатли (7 кунгача) банклараро кредитлар ва депозитлар;

таваккалчилик даражаси паст бўлган мамлакатлар ҳукуматларининг қимматли қоғозлари;

«Standard & Poor's», «Fitch Ratings» ва «Moody's Investors Service» компаниялари каби етакчи халқаро рейтинг ташкилотларининг энг юқори баҳолари берилган, ривожланган фонд биржалари рўйхатларига киритилган, таваккалчилик даражаси паст бўлган мамлакатларнинг етакчи трансмиллий компанияларининг қимматли қоғозлари.

3. Юқори ликвидли активларга қуйидагилар киради:

мазкур Низомнинг 2-банди иккинчи, учинчи, олтинчи ва саккизинчи хатбошиларида келтирилган ликвидли активлар;

эҳтимолий зарарларни қоплаш захираларига ажратмалар сифатида Марказий банкка ўтказилган маблағлардан ташқари мазкур Низомнинг 2-банди тўртинчи хатбошисида келтирилган ликвидли активлар;

таваккалчилик даражаси паст бўлган мамлакатлардаги банкларга жойлаштирилиб, таъминот сифатида қўйилмаган ликвидли активлар.

4. Юқори ликвидли активлар қуйидаги талабларга жавоб бериши лозим:

капитал монандлигини ҳисоблашда 0 фоиз таваккалчилик белгиланиши. Бунда номоддий активлар, бирлашмаган корхоналар капиталига қилинган инвестициялар ҳар қандай ҳолатда юқори ликвидли активлар ҳисобланмайди;

тўпланиш даражаси паст бўлиши ва пул ёки репо бозорларида осон сотилиши;

ҳар қандай бозор шароитида ликвидлиликнинг исботланган ишончли манбаси ҳисобланиши;

молиявий ташкилот ёки унга дахлдор бўлган шахсларнинг мажбуриятларини ўз ичига олмаслиги.

5. Узоқ муддатларга қўйилган активлар ҳисобидан юқори фойда олиш ва қисқа муддатли ликвидлиликка бўлган эҳтиёжларни қондириш ўртасидаги мувозанатни сақлаш банкни бошқаришда банк бошқарув органларининг самарадорлиги ҳамда банк ижро раҳбариятининг малакаси юқори эканлигидан далолат берувчи асосий компонент ҳисобланади.

6. Банк томонидан мазкур Низомда кўрсатилган барча талаблар бажарилган тақдирда ҳам тўловларни ўз вақтида ўтказмаслик ликвидлиликка бўлган талабни қўпол равишда бузиш ҳисобланади.

7. Қисқа муддатли мажбуриятларни бажариш учун етарли миқдорда пул маблағлари ва қисқа муддатли активларга эга бўлиши юзасидан банк раҳбарияти ликвидлиликни режалаштириб бориши керак.

8. Банк фойда олишга бўлган интилишни муво-

занатда сақлаб туриши ҳамда даромад олиш мақсадида ликвидлиликка қўйилган талабларни бузмаслиги лозим.

2-боб. Ликвидлиликни бошқариш

9. Ликвидлиликни самарали бошқариш қуйидаги талаблар асосида амалга оширилади:

банк ва унинг атрофидаги муҳитнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ва аниқ ифодаланган ликвидлиликни бошқариш сиёсатининг мавжудлиги;

банкнинг тегишли бўлинмаларини ўзаро мувофиқлаштирилганлиги;

ликвидлилик ҳолати мониторингини амалга ошириш вазифалари юклатилган таркибий бўлинманинг мавжудлиги;

маълумотлар базасини шакллантириш ҳамда банкнинг актив ва пассив ҳолатларини таҳлил қилиш учун ахборот тизимининг мавжудлиги.

10. Банкларда ликвидлиликни бошқариш сиёсати ликвидлиликни бошқариш бўйича асосий ҳолатларни қамраб олиши ҳамда ликвидлиликни бошқаришга оид ўзига хос жиҳатларига нисбатан позициясини ёки турли хил молиявий воситаларни қўллашга нисбатан муносабатини аниқ ифода этиши лозим.

11. Банклар ликвидлилик таваккалчилиги валюта таваккалчилигига таъсир этиши мумкинлигини ҳисобга олиб, ҳар бир асосий валюта бўйича мониторинг ўтказишлари ва ликвидлилик таваккалчилигини бошқаришлари лозим.

12. Ликвидлиликни бошқариш сиёсати алоҳида ҳужжат сифатида ишлаб чиқилади ва банк Кенгаши томонидан ҳар йили тегишли йилнинг 1 февралигача тасдиқланади.

13. Банк Кенгаши томонидан ҳар чоракда камида бир марта ликвидлиликни бошқарилиши муҳокама қилиниши ва натижаси юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиниши лозим.

14. Ҳар бир банкда ликвидлиликни бошқариш қўмитаси (бундан буён матнда қўмита деб юритилади) тузилиши ҳамда унинг зиммасига ликвидлиликни самарали бошқаришни таъминлаш мақсадида банкнинг барча бўлинмалари фаолиятини мувофиқлаштириш мажбурияти юклатилиши лозим.

15. Банк бошқаруви раиси қўмитага раҳбарлик қилади ва қўмита аъзоларини банкнинг асосий таркибий бўлинмалари раҳбарларидан тайинлайди.

16. Қўмита банкнинг бизнес-режаси ҳамда у фаолият олиб бораётган иқтисодий шароитларга асосланиб, ресурсларга бўлган жорий ва истиқболдаги эҳтиёжларни кўриб чиқиш учун ҳафтасига камида бир марта йиғилиши лозим.

17. Қўмита доимий равишда ликвидлилик таваккалчилигини ҳамда юридик шахсларнинг молиялаштиришга бўлган талабларини, фаолиятлари йўналишларини, пул оқимларини назорат қилиши ва мониторингини амалга ошириши лозим.

18. Қўмита қарорлари банк бўлинмалари ва филиаллари томонидан амалга ошириладиган тезкор ва стратегик кўрсатмаларни ўз ичига олиши керак.

19. Банкда ликвидлиликни бошқариш учун унинг барча таркибий бўлимларидан зарур ахборотларни олиш ваколатига эга бўлган таркибий бўлинма ташкил этилиши лозим.

20. Банкда ликвидлиликни бошқариш учун масъул бўлган таркибий бўлинма зиммасига қуйидаги асосий вазифалар юклатилади:

ликвидлилик ҳолатини доимий равишда кузатиб бориш;

раҳбариятга ликвидлилик ҳолати тўғрисида кунлик ҳисоботларни тақдим этиб бориш;

ликвидлиликни қисқа муддатли режалаштириш тавсияларини тайёрлаш;

даврий равишда (кун, ой, чорак, йил якунлари бўйича) банк бошқарувига ликвидлилик ҳолати юзасидан ҳисоботларни тақдим этиб бориш.

21. Кунлик ликвидлилик ҳисоботлар 7 кунлик давр ичида ликвидлиликнинг қисқа муддатли пасайиши ёки ортишини акс эттириши лозим. Кунлик ликвидлилик ҳисоботида мазкур Низомнинг 1-иловасида кўрсатилган маълумотлар акс эттирилиши керак.

22. Кунлик ликвидлилик ҳисоботи юзасидан ресурслар тақчиллиги юзага келганда уни қай тарзда қоплаш тўғрисида, ресурслар ортиқча бўлганда эса кейинги даврларда ликвидлилик талабларини ҳисобга олиб, маблағларни қай тарзда фойдалироқ жойлаштириш тўғрисида қўмита томонидан тегишли қарор қабул қилинади.

23. Узоқ муддатли режалаштириш активлар ва мажбуриятларни сўндириш графигини камида ойлик давр асосида тайёрлаш йўли билан амалга оширилади.

Мазкур график маълум давр оралиғида ликвидлиликнинг ортиб ёки камайиб кетишини акс эттирган ҳолда, сўндиришнинг тегишли тоифалари бўйича молиявий активлар ва мажбуриятларни кузатиб бориш ҳамда раҳбариятга муаммоларни олдини олиш учун чоралар кўриш имкониятини яратиб бериши лозим.

24. Ҳар бир банк ўз амалиётлари ҳажми ва мураккаблигига боғлиқ ҳолда, ликвидлиликни самарали тарзда кузатиш имконини берувчи ўз ахборот тизимига эга бўлиши лозим. Ахборот тизимлари раҳбариятнинг зарурий ахборотга бўлган эҳтиёжини ўз вақтида ва тўлиқ қондириши лозим.

25. Ҳар бир банкда ликвидлилик бўйича ҳисоботлар банк бошқаруви ахборот тизимига кўмаклашиши лозим. Банк бошқаруви ахборот тизими ҳар бир асосий валютанинг ликвидлигини мониторинг қилиш имконини бериши керак.

26. Ҳисоботлар раҳбариятга асосланган қарорлар қабул қилиш имкониятини бериш учун ўз вақтида берилиши ва етарли даражада батафсил бўлиши учун улар қуйидагиларни ўз ичига олиши лозим:

ликвидли активлар ҳақидаги маълумотлар;
юқори ликвидли активлар ҳақидаги маълумотлар;
ликвидлилик коэффициентлари;

соф барқарор молиялаштириш меъёри коэффициенти (бундан буён матнда СБММК деб юритилади);

молиявий ресурсларнинг энг йирик манбалари, тармоқ ва географик ҳудуд бўйича ресурслар манбаларининг жамланганлиги;

асосий номувофиқликларни аниқлаш учун активлар ва пасивларни тўлаш жадвали;

ликвидли активлар ва депозитларнинг акс эттирувчи ўзгариш жадваллари;

балансдан ташқари мажбуриятлар;

берилиши кутилаётган кредитлар;

активларнинг даромадлилиги ва жалб қилинган ресурсларнинг қиймати;

иқтисодиётнинг аҳволи, шу жумладан, асосий иқтисодий индикаторлар ва фоиз ставкаларининг ўзгариш прогнози.

3-боб. Ликвидлиликни бошқариш стратегияси

27. Ликвидлиликни самарали бошқариш активлар ва пасивларни фаол бошқарилишини ўз ичига олиши лозим. Ликвидлиликни бошқаришга бўлган талаблар бажарилиши банк балансининг актив ва пасив қисмларини, шунингдек, кўзда тутилмаган ҳолатлар ҳисобварақларини бошқариш орқали таъминланиши керак.

28. Банклар ресурсларни ва молиялаш йўналишларини самарали диверсификация қилиш имконини берувчи молиялаш стратегиясини ишлаб чиқишлари лозим.

29. Баланснинг актив қисмида ликвидлиликни бошқариш учун Давлат қисқа муддатли облигациялари ёки захираларнинг ортиқча миқдорини ёхуд қисқа муддатли қўйилмалари каби бошқа ликвидли активларни харид қилиш ёки сотиш усуллари билан амалга оширилади.

30. Банк раҳбарияти бозордаги ҳолат бўйича аниқ ва ўз вақтида олинган маълумотларга асосланиб, банкка жалб қилинаётган маблағлар турларининг афзалликлари ва камчиликларини батафсил аниқлаши лозим. Ликвидлиликни бошқариш бўйича қарорлар қабул қилиш қуйидаги омиллар таҳлили асосида амалга оширилади:

жорий ликвидлилик ҳолати;

ресурсларга бўлган талабнинг даврий ўзгариб туриши;

ресурсларга бўлган талабларнинг кутилаётган ўзгаришлари;

ресурслар манбалари;

ресурслар қиймати;

активларнинг сифати;

ресурсларнинг жамланганлиги;

банк капитали ва даромадлигини ҳисобга олган ҳолда, банкнинг умумий молиявий ҳолати;

балансдан ташқари моддалардаги мажбуриятлар ва шартномалар, шу жумладан, ишлатилмаёт-

ган кредит линиялари, аккредитивлар, қимматли қоғозлар ёки чет эл валютасини сотиб олиш учун тузилган келишувлар.

4-боб. Ликвидлиликни бошқариш усуллари

31. Банклар томонидан жалб қилинган маблағлар нархларнинг рақобатлилигига ва мажбуриятларни қайтариш муддати активларни қайтариш муддатига мос келиш талабларига жавоб бериши керак.

32. Активлар ва мажбуриятларни қайтариш муддатларининг мос келмаслиги ликвидлилик таваккалчилигининг асосий омили ҳисобланади. Бу номуносивбликларни англаган ҳолда ликвидлилик таваккалчилигини камайтириш учун етарли чораларни кўриш йўли билан ликвидлиликни мустаҳкамлаш ликвидлиликни самарали бошқаришни кўрсатади.

Банк раҳбариятига ликвидлилик йўналишлари бўйича шартномавий мажбуриятларни бошланғич ва соддалаштирилган ҳолатини, ликвидлиликка бўлган талабни қачон ўсишини кўрсатиш ҳамда ликвидлиликка бўлган талабнинг асосий жиҳатларини аниқлаш мақсадида банклар ўз актив ва мажбуриятларини қайтариш муддатлари ўртасидаги номувофиқликни баҳолаб боришлари лозим.

33. Банклар йирик корхона-мижозларнинг махсус депозитларига қарам бўлиб қолишини олдини олиш мақсадида ўз мажбуриятлари (воситалари) таркибини диверсификация қилиб боришлари лозим.

34. Банклараро бозор ресурсларнинг муҳим ва йирик манбаи бўлиб ҳисобланади ва улар қуйидаги муаммоларни ҳал этиш учун хизмат қилади:

банклар вакиллик ҳисобварақларидаги маблағлар тақчиллигини қоплаш ва уни талаб даражасига етказиш;

мўлжалланаётган узоқ муддатли кредитлаш эҳтиёжи вужудга келгунча ёки йирик депозитни қайтариш талаби билдирилгунча бўш ресурсларни, шу жумладан, қисқа муддатга самарали жойлаштириш учун шароит яратиш;

Марказий банкдан олинган кредитларни қайтариш.

35. Банклар банклараро бозорда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўзаро қарз муносабатларига киришиши мумкин. Бунда банклараро кредитларнинг фоиз ставкалари банклар ўртасида тузилган битим асосида белгиланиши шарт.

Банклараро кредитларнинг фоиз ставкалари Марказий банкнинг қайта молиялаш ставкаси ёки Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қимматли қоғозлари бўйича ставкаларига нисбатан ҳам белгиланиши мумкин.

36. Таъминотга эга бўлмаган банклараро кредит битимларини тузганда бир қарздорга тўғри келувчи таваккалчилик меъёрларига амал қилиш керак, овернайт операциялари бундан мустасно

бўлиб, уларнинг энг юқори миқдори банк биринчи даражали капиталининг 25 фоизидан ошмаслиги лозим.

37. Репо операцияларида қўлланиладиган қимматли қоғозлар осон сотилувчи ва ликвидли бўлиши керак. Банклар давлат қисқа муддатли облигацияларидан бошқа қимматли қоғозларни гаровга олганда уларни ўзларида ёки учинчи шахсларда сақланишини таъминлашлари керак.

38. Банклар стресс вақтида банклараро бозордан ёки Марказий банкдан таъминланган маблағларни жалб қилиш мақсадида уларнинг гарови сифатида фойдаланиш мумкин бўлган ликвидли активлар ҳажмини мониторинг қилиб боришлари лозим.

39. Банклар репо операцияларини қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилган ҳолда амалга оширишлари лозим. Кредит берувчи қимматли қоғозлар тўлов муддатига кўра гаров қийматининг кредит қийматидан камида 10 фоизга юқори бўлишини таъминлаши керак. Ушбу маржа миқдори гаровга қўйилган қимматли қоғозларнинг қолган тўлаш муддатига кўра белгиланиши ва тўлов муддати маржа миқдорига нисбатан белгиланиши зарур.

40. Банклар бозорда котировка қилинмайдиган қимматли қоғозлар ва асосий воситалар каби гаровнинг ноликвид шакллари қўллашда ўзларининг зиммасидаги хатарни баҳолаб боришлари лозим.

5-боб. Ликвидлиликни баҳолаш

41. Банклар асосий валюталар бўйича ликвидлилик таваккалчилигини мониторинг ва назорат қилиб боришлари керак.

42. Банклар ликвидлилик таваккалчилигини мониторинг ва назорат қилиш мақсадида кўзда тутилмаган ҳолатлар билан боғлиқ бўлиши мумкин бўлган кириш ва чиқим маблағларини, шу жумладан, форвард-битимлар, репо операциялари, ижрога олинган кафолатлар, девальвацияланган аккредитивлар, молиявий ҳолати қониқарсиз бўлган қарздорларга берилган аккредитивлар ва кафолатларни ҳисобга олишлари лозим.

43. Банклар жорий ликвидлилик меъёрларини бажаришлари лозим. Жорий ликвидлилик коэффициенти жорий активларнинг суммасини (тўлов муддати 30 кунгача бўлган банкнинг ликвидли активлари ва қўйилмалари, бундан муддати узайтирилган ёки қайтариш муддати ўтган кредитлар мустасно) жорий мажбуриятлар (талаб қилиб олингунча ва ижро этиш муддати 30 кунгача бўлган мажбуриятлар) суммасига нисбати орқали аниқланади ва 30 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

44. Ликвидлилик таҳлил қилинган давр (ойлик, чораклик, йиллик) мобайнида таҳлил қилувчи ликвидлилик кўрсаткичлари ўзгариши тенденциясига аҳамият бериши ва ўзгаришлар сабаблари ҳамда хусусиятларини ўтган даврларга нисбатан

баҳолаши, ресурслар жалб қилишнинг ўтган ва жорий стратегияларини таҳлил қилиши лозим.

45. Ликвидлилик коэффиценти ўз-ўзидан ликвидлиликнинг етарлилиги бўйича аниқ маълумотларни бермайди, улар умумий баҳонинг бир қисми ҳисобланади.

46. Ликвидлиликни ҳисоблашда ликвидли активларнинг жами активлардаги улушини, доимий бўлмаган мажбуриятларнинг жами активлардаги улушини, ликвидли активларнинг доимий бўлмаган мажбуриятлардаги улушини ҳисоблаш орқали қўшимча ликвидлилик коэффицентларидан ҳам фойдаланилади.

Юқорида келтирилган кўрсаткичларнинг пасайиши банк ресурсларининг барқарор бўлмаган манбаларига таянганлигини ёки банк портфелидаги юқори ликвидли активлар улуши камайганлигидан далолат беради.

47. Банклар ажратилган кредитларни жалб қилинган депозитларга бўлиш орқали депозитларнинг ажратилган кредитлардаги улушини аниқлайди. Кўрсаткичнинг жуда юқори (80 фоиздан ортиқ) қиймати ва (ёки) ўсиши муаммоларнинг дастлабки белгилариданоқ банкдан чиқиб кетадиган барқарорлиги пастроқ ресурслар манбаларига бўлган банк ишончини билдиради.

48. Банклар қимматли қоғозлар портфелидаги гаровга қўйилган қимматли қоғозларни жами қимматли қоғозлар портфелига бўлиш орқали ликвидлиликка тезкор талабларни қоплаш учун қўллана олмайдиган қимматли қоғозлар улушини аниқлайди.

49. Банк раҳбарияти ўзининг ликвидлилик кўрсаткичлари тўпламини ишлаб чиқишда жорий ликвидлиликдан ташқари банк хусусиятларидан келиб чиқиб бошқа омилларни ҳисобга олиши керак.

50. Банклар йирик ҳамкор, иқтисодиёт тармоқлари ва воситалардан олинadиган молиялаш манбаларини умумлаштирган ҳолда таҳлил қилиб боришлари ва таҳлил натижалари бўйича банк Кенгаши ва бошқаруви томонидан ҳолатни тузатиш бўйича тегишли чоралар кўрилиши керак.

Банк томонидан умумлаштирган ҳолда молиялаш манбаларини мониторинг қилишда ҳар бир йирик ҳамкорнинг манбаи бўйича молиялаштириш мажбуриятларини жами активларга, чет эл валютасидаги манбалар бўйича молиялаштириш мажбуриятларини жами активларга ва ҳар бир йирик маҳсулот ёки восита манбаи бўйича молиялаштириш мажбуриятларини жами активларга нисбатлари таҳлил қилиб борилади.

51. Банклар ўзларининг ликвидлилик ҳолатларини ҳар чоракда камида бир марта стресс тестларидан ўтказишлари лозим. Стресс тестларининг якуний натижаси бўйича таваккалчиликни бошқариш стратегиясини тўғрилаб боришлари керак. Стресс тестларининг натижаларидан келиб чиқиб банклар кутилмаган стресс ҳолатлари-

да қўшимча маблағлар билан таъминлаш режаларини ишлаб чиқишлари зарур. Банклар стресс тестлари натижалари ва кўзда тутилмаган молиялашга доир тузилган режалар бўйича банк бошқаруви томонидан қабул қилинган қарорлар ҳақида Марказий банкка маълумотлар тақдим этишлари лозим. Банк Кенгаши ва бошқаруви стресс кўрсаткичлари ва тахминларини ҳамда кўзда тутилмаган молиялаш режаларини етарлилиги ва мувофиқлигини ўрганиб боришлари лозим.

6-боб. Ликвидлилик кўрсаткичларига қўйиладиган талаблар

52. Банклар 2016 йил 1 январидан бошлаб ликвидлиликни қоплаш меъёрини таъминлашлари шарт. Ликвидлиликни қоплаш меъёри коэффиценти (бундан буён матнда ЛҚМК деб юритилади) юқори ликвидли активларнинг кейинги 30 кун ичидаги жами соф чиқимга нисбати сифатида аниқланади ($ЛҚМК = \text{юқори ликвидли активлар} / \text{кейинги 30 кун ичидаги жами соф чиқим}$).

ЛҚМК 80 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

Кейинги 30 кун ичидаги кирим кейинги 30 кун ичидаги чиқимнинг 75 фоизидан ошган тақдирда, кейинги 30 кун ичидаги кирим сифатида кейинги 30 кун ичидаги чиқимнинг 75 фоизи олинади.

Кейинги 30 кун ичидаги кирим ва чиқимнинг қайта ҳисоблаш коэффиценти Марказий банк томонидан ўрнатилади ва мажбуриятларнинг тури ва муддатига боғлиқ бўлади.

2017 йил 1 январдан бошлаб ЛҚМК 90 фоиздан кам бўлмаслиги лозим. 2018 йил 1 январдан бошлаб ЛҚМК 100 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

53. Банклар 2018 йил 1 январдан бошлаб соф барқарор молиялаштириш меъёрини таъминлашлари шарт. СБММК барқарор молиялаштиришнинг мавжуд суммасини барқарор молиялаштиришнинг зарур суммасига нисбати сифатида аниқланади ($СБММК = \text{барқарор молиялаштиришнинг мавжуд суммаси} / \text{барқарор молиялаштиришнинг зарур суммаси}$). СБММК ҳисоблаш намунаси мазкур Низомнинг 2-илоvasида кўрсатилган.

СБММК 100 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

СБММК активларни қайтариш муддатларини ҳисобга олган ҳолда, молиялашнинг барқарор ресурслари мавжуд бўлиши учун, шунингдек, 1 йилдан ортиқ муддатдаги балансдан ташқари моддалардаги мажбуриятларни қўшиб, ликвидлиликка бўлган талабни (зарур бўлган барқарор молиялаштиришни) қондириш учун керак.

54. Барқарор молиялаштиришнинг мавжуд суммасига қуйидагилар киради:

банк регулятив капитали;

амалдаги қайтариш муддати 1 йил ва ундан ортиқ бўлган банк мажбуриятлари;

қайтариш муддати белгиланмаган бошқа депозитлар ва қарз маблағлари суммасининг 30 фоизи; қайтариш муддати 1 йилдан кам бўлган

бошқа депозитлар ва қарз маблағлари суммасининг 30 фоизи.

55. Барқарор молиялаштиришнинг зарур суммасига қуйидагилар киради:

қайтарилишига 1 йил ва ундан ортиқ муддат қолган банк активлари, шу жумладан, муаммоли кредитлар ва номолиявий активлар (ер участкалари, бинолар, мебель, компьютерлар ва автомашиналар);

суд жараёнида бўлган ёки белгиланган тартибда ундирилмаган активлар;

қайтариш муддати 1 йилдан кам бўлган бошқа активлар суммасининг 30 фоизи, қайтариш муддати 1 йилдан кам бўлган ёки муддатсиз ликвидли активлар бундан мустасно;

балансдан ташқари моддалардаги мажбуриятларнинг 15 фоизи.

7-боб. Якуний қоида

56. Мазкур Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

Тижорат банкларининг ликвидлигини
бошқаришга қўйиладиган
талаблар тўғрисидаги Низомга
1-ИЛОВА

Тижорат банкининг кунлик ликвидлилик ҳисоботида акс эттирилиши лозим бўлган МАЪЛУМОТЛАР

1. Жорий активлар:

нақд пул;

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидаги вакиллик ҳисобварағи;

давлат қисқа муддатли облигациялари (гаровга қўйилганлардан ташқари);

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг бошқа қимматли қоғозлари (гаровга қўйилганлардан ташқари);

бошқа тижорат банкларига берилган кредитлар (овернайт);

бошқа тижорат банкларидаги вакиллик ҳисобварақлари;

бошқа тижорат банкларидан олинадиган депозитлар; қайтадиган кредитлар – асосий сумманинг бир қисми;

бошқа активлар.

2. Кутилаётган молиявий манбалар:

депозитларнинг режалаштирилаётган ўсиши;

тўлов муддати келган кредитлар;

бошқа манбалар.

3. Молиялаштириш бўйича кутилаётган талаблар:

янги кредитларни молиялаштириш (кредитлар тури батафсил кўрсатилади);

депозитларнинг чиқиб кетиши (ҳисобварақ тури батафсил кўрсатилади);

асосий воситаларни сотиб олиш;

бошқа мажбуриятлар.

4. Балансдан ташқари мажбуриятлар:

молиялаштирилаётган кредит линиялари;

аккредитив бўйича тўловлар;

тўлов муддати келган қимматли қоғозларни сотиб олиш бўйича мажбуриятлар;

тўлов муддати келган чет эл валютасини сотиб олиш бўйича мажбуриятлар;

бошқа мажбуриятлар.

5. Етишмаётган ва ортиқча ресурслар – миқдори жорий активлар ва кутилаётган молиявий манбалардан молиялаштириш бўйича кутилаётган талаблар ва балансдан ташқари мажбуриятларни айириш орқали аниқланади.

6. Етишмаётган ва ортиқча ресурслар натижасидан келиб чиқувчи маблағларни жалб қилиш ва инвестициялаш бўйича тавсиялар.

Тижорат банкларининг ликвидлигини
бошқаришга қўйиладиган
талаблар тўғрисидаги Низомга
2-ИЛОВА

Соф барқарор молиялаштириш меъёри коэффицентини ҳисоблаш НАМУНАСИ

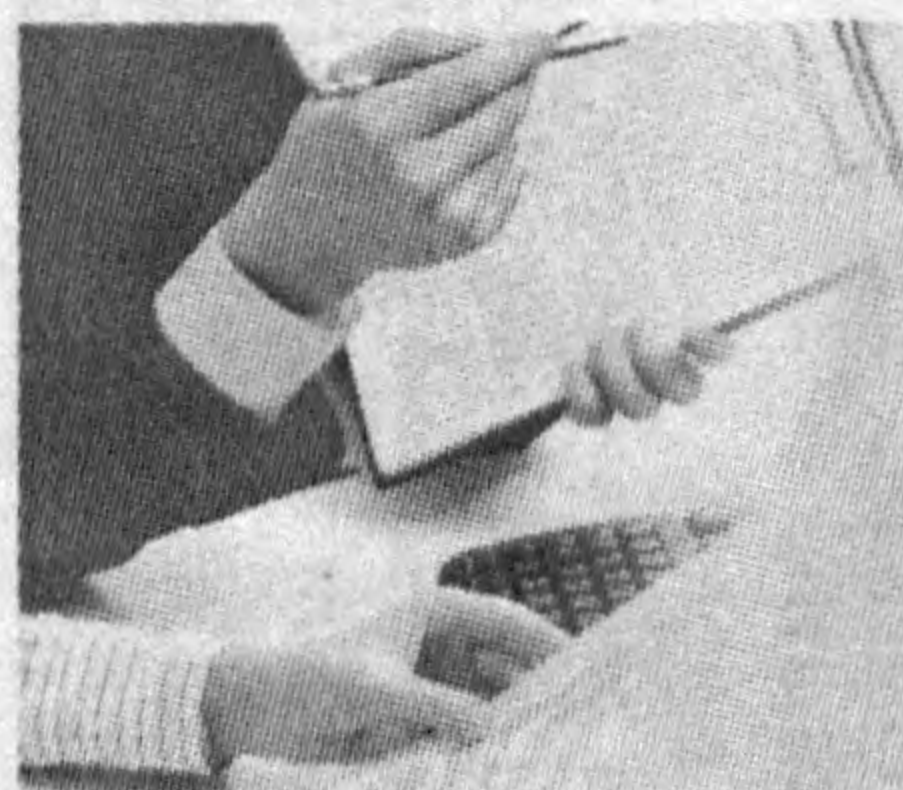
Ҳисобварақ	Актив		Мажбурият	
	1 йилдан кам	1 йилдан ортиқ	1 йилдан кам	1 йилдан ортиқ
1	50	-	-	50
2	30	-	-	20
3	40	60	10	30
4	30	150	70	120
5	50	75	50	50
6	-	25	60	40
Жами	200	300 (C)	190	310 (D)

Барқарор молиялаштиришнинг мавжуд суммаси (D) = 310 + (190 x 30 фоиз) = 367;

Барқарор молиялаштиришнинг зарур суммаси (C) = 300 + (200 x 30 фоиз) = 360;

Соф барқарор молиялаштириш меъёри коэффиценти = 367/360, яъни 100 фоиздан баланд.

QONUNCHILIKDAGI YANGILIKLAR

Янги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тақдим этимиз

ЭРИ калитлари ДСИ томонидан берилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 2015 йил 15 июлда «Электрон рақамли имзолар калитларини рўйхатдан ўтказиш марказлари фаолиятини янада тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 190-сонли қарор қабул қилинди.

Ҳужжат билан белгиланган тартибга мувофиқ давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда тижорат банклари томонидан кўрсатиладиган барча турдаги хизматлардан эркин фойдаланишни таъминлайдиган **электрон рақамли имзо сертификатини** бериш электрон рақамли имзолар калитларини рўйхатдан ўтказиш маркази – **Давлат солиқ кўмитаси ҳузуридаги Янги технологиялар илмий-ахборот маркази томонидан амалга оширилади.**

Қарорга биноан:

– Давлат солиқ кўмитасига Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан биргаликда **2016 йил 1 январгача:**

ЭРИдан фойдаланган ҳолда фойдаланувчиларни идентификациялашнинг бепул фойдаланиладиган ягона ахборот тизимини яратиш;

Янги технологиялар илмий-ахборот марказининг ЭРИ воситаларини ахборот хавфсизлиги талабларига мувофиқ сертификациялашни таъминлаш топширилди;

– давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда тижорат банклари **2016 йил 1 мартгача** бўлган муддатда:

хизматлар кўрсатиш жараёнида фойдаланиладиган расмий веб-сайтлар ва порталларни идентификациялаш тизими билан интеграциялашни ҳамда уларнинг Марказ томонидан берилган ЭРИлар билан мослигини таъминлашлари;

идентификациялаш тизимидан фойдаланиш, шунингдек, ЭРИ ёрдамида электрон ҳужжатларни имзолаш йўли билан расмий веб-сайтларда ва порталларда жисмоний ва юридик шахсларни рўйхатдан ўтказиш, идентификациялаш ва авторизациялашни амалга ошириш.

ЭРИ эгаларининг мурожаатлари бўйича электрон рақамли имзонинг амалдаги сертификатини, унинг амал қилиш муддатини сақлаб қолган ҳолда янги сертификатга бепул алмаштириш таъминланади.

Ҳужжатда шунингдек, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ДСҚ ҳамда манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда тижорат банклари томонидан кўрсатиладиган барча турдаги хизматларда ЭРИ воситаларидан фойдаланиш тартиби ва унга қўйиладиган талабларни белгилайдиган «Электрон ҳукумат» тизимидан фойдаланувчиларни идентификациялашнинг ягона ахборот тизими тўғрисидаги Низомни 2015 йил 1 ноябргача бўлган муддатда ишлаб чиқиш белгиланган.

Қарор Президентимизнинг 2015 йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-4725-сонли Фармонида мувофиқ қабул қилинди.

Маҳаллийлаштириш дастури бўйича имтиёзларни қўллаш тартиби янгиланди

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Давлат солиқ кўмитаси ва Давлат божхона кўмитасининг қарори билан Тасдиқланган Маҳаллийлаштириш дастури лойиҳалари амалга ошириладиган корхоналар томонидан солиқ ва божхона имтиёзларини қўллаш тартиби тўғрисидаги Низом (Адлия вазирлиги томонидан 2015 йил 14 июлда 2697-сон билан рўйхатдан ўтказилган) тасдиқланди.

Ҳужжат қабул қилиниши муносабати билан илгари амал қилган Тасдиқланган Маҳаллийлаштириш дастури лойиҳалари амалга ошириладиган корхоналар томонидан солиқ ва божхона имтиёзларини қўллаш тартиби тўғрисидаги Низом ўз кучини йўқотган деб ҳисобланади.

Янги Низом меъёрлари тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни Маҳаллийлаштириш дастурига (Президентнинг 2015 йил 11 февралдаги ПҚ-2298-сонли Қарори билан тасдиқланган) киритилган корхоналарга, шунингдек, Президентнинг «Маҳаллий истеъмол товарларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва ассортиментини кенгайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорининг (2013 йил 30 апрелдаги ПҚ-1961-сонли) 3-иловасига киритилган **корхоналарга татбиқ этилади.**

Ҳужжатга мувофиқ кўрсатиб ўтилган корхоналар **қуйидагиларни тўлашдан озод этилади:**

маҳаллийлаштириш лойиҳалари бўйича ишлаб чиқарилган маҳсулотлар бўйича **юридик шахслардан олинadиган фойда солигидан, ягона солиқ тўловидан** (солиқ солишнинг соддалаштирилган тизимини қўллайдиган субъектлар учун);

маҳаллийлаштириладиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун фойдаланиладиган асосий ишлаб чиқариш фондлари бўйича **юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқдан;**

четдан олиб келинадиган, республикада ишлаб чиқарилмайдиган технологик асбоб-ускуналар ва уларнинг эҳтиёт қисмлари, шунингдек, маҳаллийлаштириладиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш технологик жараёнида фойдаланиладиган компонентлар учун **бож-**

хона тўловларидан (божхона расмийлаштируви йўғимларидан ташқари).

Қабул қилинган Низом билан мазкур имтиёзларни тақдим этиш тартиби белгиланган.

Имтиёзлар берилиши муносабати билан бўшайдиган маблағлар янги ишлаб чиқаришларни ташкил этишга, фаолият кўрсатаётган ишлаб чиқаришларни кенгайтириш, реконструкция қилиш, модернизациялашга, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлашга, сифатни бошқариш тизимини жорий этиш, маҳаллийлаштириладиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хомашё ва материаллар сотиб олишга, Маҳаллийлаштириш дастурини амалга оширишга жалб қилинган корхоналарнинг муҳандис-техник ходимларини рағбатлантиришга йўналтирилади.

Божхонага қайси ҳужжатлар тақдим этилади?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 июлдаги 197-сонли қарори билан Экспорт-импорт операцияларини амалга оширишда давлат божхона хизмати органларига тақдим этиладиган ҳужжатлар рўйхати тасдиқланди. Ушбу қарор Президентимизнинг 2015 йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-4725-сонли Фармонини бажариш юзасидан қабул қилинди.

Диққат! Тадбиркорлик субъектлари томонидан ташқи иқтисодий фаолиятни амалга оширишда божхона органлари томонидан Рўйхатда назарда тутилмаган ёки давлатнинг бошқа органлари ва давлат хизматлари кўрсатувчи бошқа ташкилотлар тасарруфидаги қўшимча ҳужжатларни талаб этиш тақиқланади.

Қарорда акс эттирилишича, товарларнинг электрон шаклдаги божхона расмийлаштируви Товарларнинг электрон шаклдаги божхона декларацияланиши тартиби тўғрисидаги Низомга (Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 31 декабрдаги 376-сонли қарори билан тасдиқланган) мувофиқ амалга оширилади. Ташқи иқтисодий фаолият қатнашчисининг хоҳиши бўйича божхона расмийлаштируви учун барча зарур ҳужжатлар, шу жумладан, ваколатли органларнинг ҳужжатлари қоғозда тақдим этилиши мумкин.

Экспорт қилувчи мамлакатнинг экспорт божхона юк декларацияси тақдим этилган тақдирда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида олиб киришда импорт божхона божидан

ва қўшилган қиймат солиғидан озод қилинадиган технологик асбоб-ускуналар рўйхатига киритилган товарларнинг божхонада расмийлаштируви давлат божхона хизмати органлари томонидан 1 иш куни мобайнида амалга оширилади. Экспортга оид БЮД тақдим этилмаган тақдирда у умумбелгиланган тартибда амалга оширилади.

Товарларнинг, шу жумладан, электрон шаклдаги божхона расмийлаштируви хизмат кўрсатувчи банклар (ғазначилиklar) томонидан тақдим этиладиган Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона кўмитасининг Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида тўловчининг шахсий ҳисоб рақами бўйича божхона тўловлари тўланганлиги тўғрисидаги маълумотлар мавжуд бўлган тақдирда амалга оширилади (божхона тўловларини тўлаш кечиктирилиши ёки бўлиб-бўлиб тўлашга рухсат берилиши ҳоллари бундан мустасно). Божхона декларацияси тақдим этилмаган тақдирда божхона расмийлаштируви умумий белгиланган тартибда амалга оширилади.

TANLIL

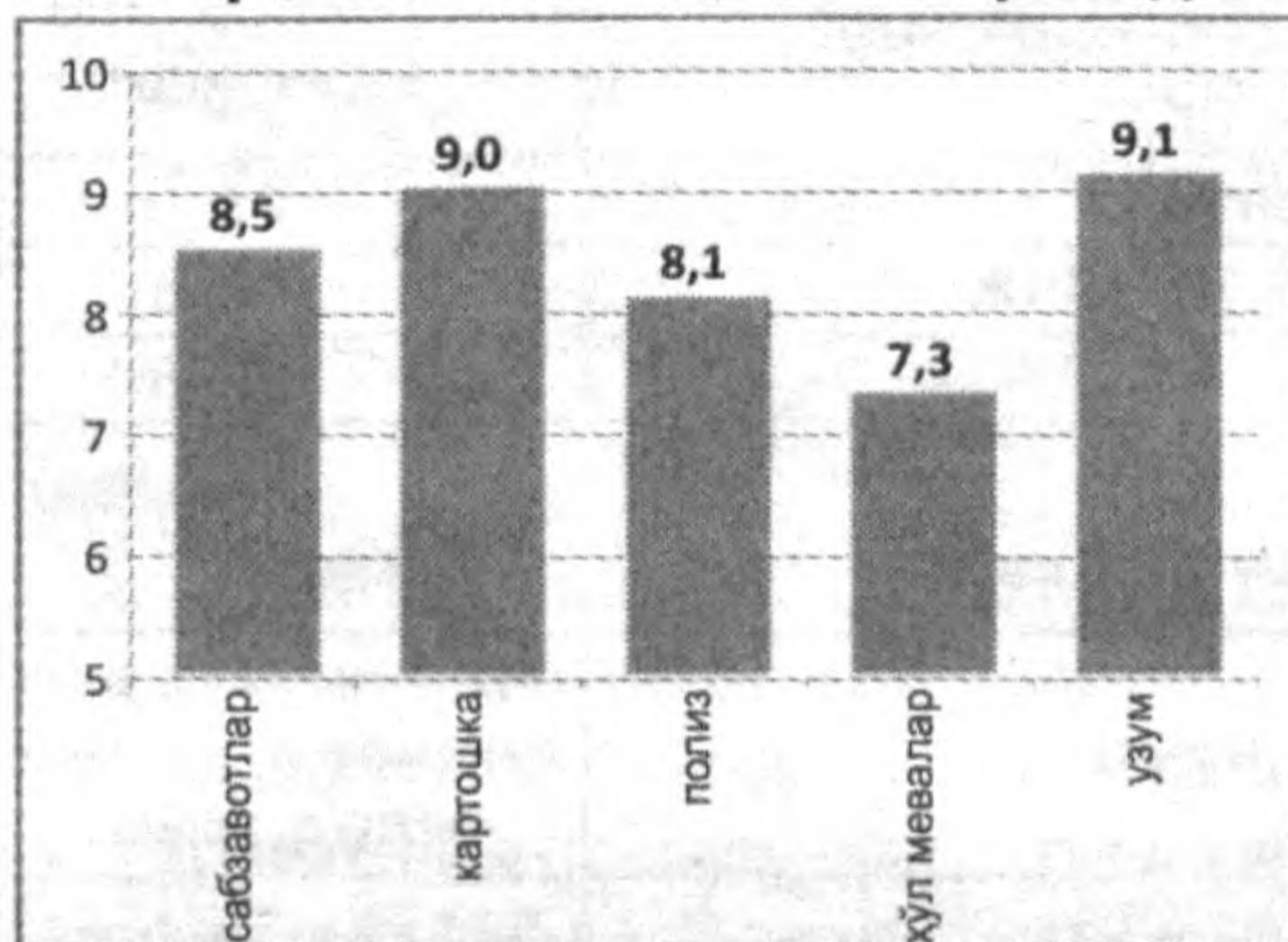
Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги: 2015 йил I ярми якунлари

Қишлоқ хўжалигидаги таъминотлар

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг маълумотларига кўра, 2015 йил январь-июнь ойларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришнинг умумий ҳажми 17 569,0 млрд. сўмни ташкил этди ёки 2014 йилнинг шу давридаги кўрсаткичдан 6,5 фоиз ортиқ бўлди.

1-диаграмма.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришнинг ўсиши, 2015 йилнинг январь-июни, 2014 йилнинг январь-июнига нисбатан фоизда

2011-2015 йилларнинг биринчи ярмида ЯИМ ишлаб чиқаришнинг ўртача ўсиши йилига 8,1 фоизни ташкил этди, ани пайтда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ҳажми 6,9 фоиз ўсди. 2015 йил биринчи ярми якунларига кўра, ЯИМ ҳажми 2010 йил биринчи ярми кўрсаткичи билан солиштирганда 147,3 фоизни ташкил этган бўлса, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳажми 139,6 фоизни ташкил этди.

Жорий йил бошидан мева-сабзавот маҳсулотларини сақловчи моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга доир чора-тадбирларни амалга ошириш доирасида сифими 14,7 минг тоннани ташкил этувчи 21 та совуtuvчи камера яратилиб, модернизация қилинди, 255 минг тонна мева-сабзавот маҳсулотлари экспорт қилинди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш таркиби

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари таркибига 2015 йил I ярми якунла-

рига кўра, деҳқончилик улуши 56,3 фоизни, тегишинча, чорвачилик улуши 43,7 фоизни ташкил этди. Деҳқончилик улуши сўнгги 5 йил (2011-2015 йиллар) ичида 53,3-57,9 фоиз атрофида турибди.

Деҳқончилик

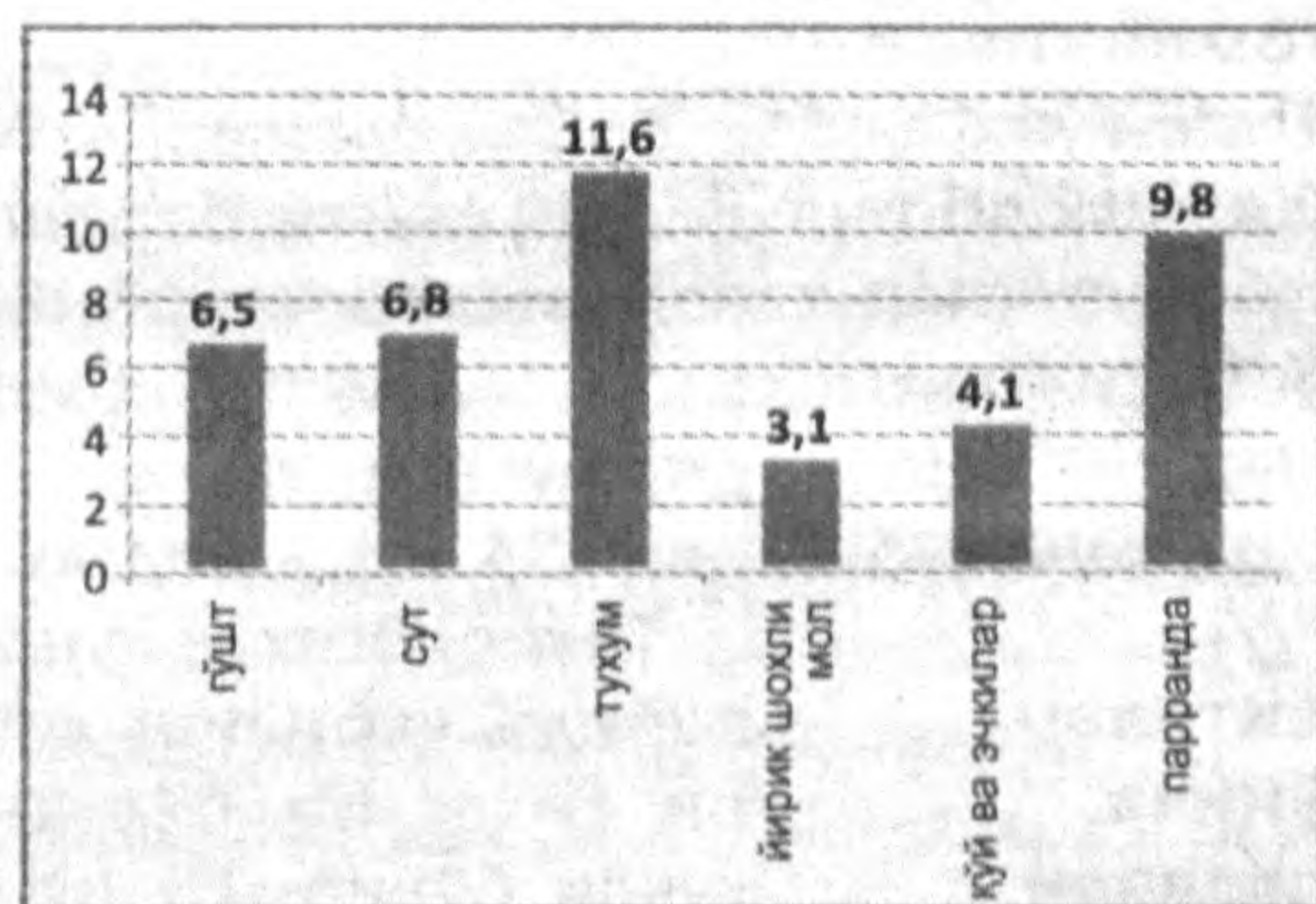
2015 йил I ярми якунларига кўра, деҳқончилик маҳсулотлари умумий ҳажми 9 886,1 млрд. сўмни ташкил этди, бу ўтган йилги кўрсаткичдан 6,2 фоиз кўпдир.

2015 йил 1 июль ҳолатига кўра, хўжаликларнинг барча тоифалари 5 809,0 минг тонна дон (2014 йилнинг биринчи ярмидаги даражага нисбатан 100,4 фоиз), шу жумладан, 5 795,0 минг тонна бошқоқли экинлар, шундан 5 718,8 минг тонна буғдой етиштирилди.

1 336,5 минг тонна ҳажмида картошка қазиб олинди (2014 йил январь-июнь ойларидаги ҳажмдан 9,0 фоиз кўп), сабзавотлар – 2 616,0 минг тонна (8,5 фоиз), озиқ-овқат полиз экинлари – 163,0 минг тонна (8,1 фоиз), мева ва резаворлар – 839,2 минг тонна (7,3 фоиз), узум – 24,3 минг тонна (9,1 фоиз) йиғиб олинди.

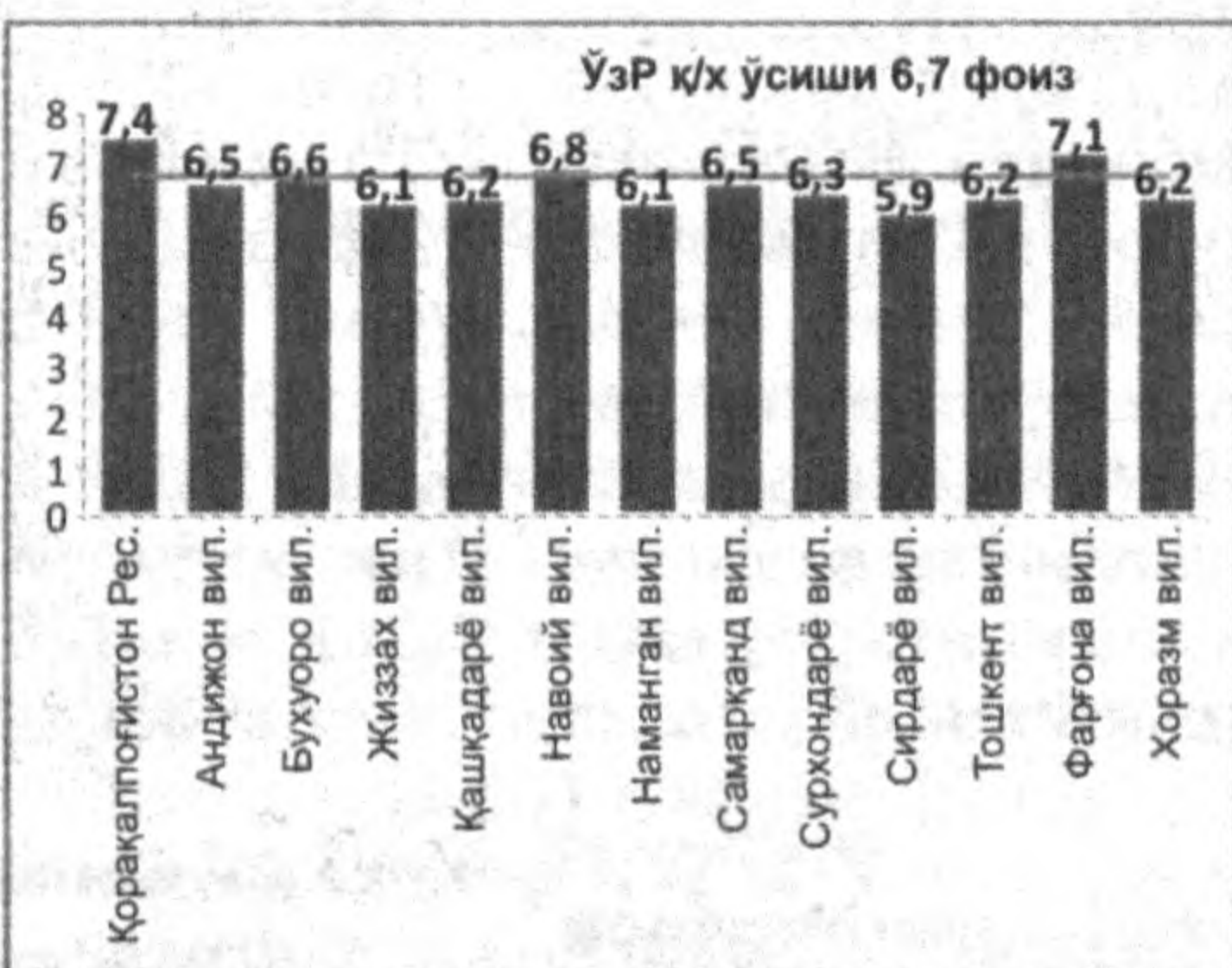
2-диаграмма.

Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ҳажми ва чорва сонининг ўсиши, 2015 йилнинг январь-июни, 2014 йилнинг январь-июнига нисбатан фоизда

21,8 минг гектар майдонда интенсив боғлар ва 16,6 минг гектар майдонда узумзорлар яратилгани ва реконструкция қилингани, шунингдек, 501 та фермер хўжалиги базасида 264 гектар иссиқхона ҳамда аҳолининг 9,3 мингта шахсий ёрдамчи хўжалик-

3-диаграмма. Минтақалардаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, 2015 йилнинг январь-июни, 2014 йилнинг январь-июнига нисбатан фоизда

ларида 399 гектар иссиқхона яратилгани мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ҳажмининг ошишига замин яратди.

Чорвачилик

2015 йил биринчи ярми якунларига кўра, чорвачилик маҳсулотлари умумий ҳажми 7 682,9 млрд. сўмдан ортиқни ташкил этди, бу ўтган йилги кўрсаткичдан 6,7 фоиз кўпдир.

Қишлоқ хўжалигини техник ва технологик жиҳатдан янада янгилашга доир амалга оширилаётган чора-тадбирлар доирасида йил бошидан буён умумий сони 57,5 минг бош йирик қорамолдан иборат чорвачиликни ривожлантириш бўйича 2,4 мингдан ортиқ лойиҳа, 11,9 млн. паррандадан иборат паррандачиликни ривожлантириш бўйича 800 та лойиҳа, балиқчиликни ривожлантириш бўйича 864 та лойиҳа ва асаларчилик хўжаликлари бўйича 916 та лойиҳа амалга оширилди.

Умуман олганда, қишлоқ хўжалигининг чорвачилик сектори қуйидаги натижаларни намоён этди:

• 2015 йил 1 июль ҳолатига кўра, йирик қорамол 11,1 млн. бошга етди (2014 йил январь-июнь ойларидаги кўрсаткич билан солиштирганда 3,1 фоиз ошди). Қўй ва эчкилар сони 19,1 млн. бошгача (4,1 фоиз), паррандалар – 59,0 млн. бошгача (9,8 фоиз) ошди.

• 2015 йил I ярми давомида гўшт етиштириш ҳажми 6,5 фоиз, сут етиштириш ҳажми – 6,8 фоиз, тухум етиштириш ҳажми – 11,6 фоиз ошди.

• Деҳқон хўжаликлари улуши йирик қорамол умумий ҳажмида 94,1 фоизни, сигирларнинг умумий ҳажмида – 94,7 фоизни, қўй ва эчкилар умумий ҳажмида – 83,2 фоизни, паррандалар ҳажмида – 62,8 фоизни ташкил этди.

Минтақалар бўйича қишлоқ хўжалиги кўрсаткичлари

Қорақалпоғистон Республикаси (7,4 фоиз), Фарғона (7,1 фоиз) ва Навоий (6,8 фоиз) вилоятлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари юксак ўсиш суръатларини намоён этдилар.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари умумий ҳажмида Фарғона (2015 йил январь-июнь ойларида 12,0 фоиз

4-диаграмма.

Республикада қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришдаги минтақалар улуши, 2015 йилнинг январь-июнида, умумий ҳажмга нисбатан фоизда

ҳамда 2014 йил январь-июнь ойларида 12,3 фоиз), Тошкент (11,9 фоиз ва 11,9 фоиз), Андижон (10,4 фоиз ва 10,0 фоиз) ва Самарқанд (9,8 фоиз ва 10,0 фоиз) вилоятлари юқори улушга эга. 2015 йил январь-июнь ойларида ўтган йилнинг шу давридаги кўрсаткичлар билан солиштирганда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда республиканинг 5 та минтақаси (Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Навоий ва Сирдарё вилоятлари) улушининг ўсиши кузатилаётган.

Ахборот ва статистика бўлими томонидан Давлат статистика қўмитасининг (www.stat.uz) материаллари асосида тайёрланди.

Рейтинг қайта тасдиқланди

«Moody's» халқаро рейтинг агентлиги «Ўзбекинвест» экспорт-импорт миллий суғурта компанияси (ЭИМСК)нинг молиявий фаолиятини «В1» рейтингига билан яна бир бор тасдиқлаб, истиқболи «Барқарор» дея қайд этди.

«Ўзбекинвест» суғурта компаниясига мазкур халқаро баҳоловчи агентлиkning дастлабки рейтинг 2009 йилнинг январь ойида берилган бўлиб, у ўтган беш йил давомида ҳам қайта тасдиқланиб келган.

Агентлик таҳлилчилари «Ўзбекинвест» ЭИМСК фаолиятини таҳлил қилар экан, унинг кучли томонлари сифатида қабул қилаётган таваккалчиликларга нисбатан капиталлаштириш даражаси юқорилигини, таъсисчиси бевосита Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати (Ўзбекис-

тон Республикаси Молия вазирлиги) бўлганлигини, экспорт-импорт суғурталовчиси сифатидаги роли ҳамда андеррайтинг ва бошқа суғурта экспертизаси билан таъминловчи «American International Group» (AIG) компанияси билан ҳамкорлигини санаб ўтган.

Таъкидлаш жоиз, «Ўзбекинвест» суғурта компанияси Давлатимиз раҳбарининг Президентининг 2010 йил 26 ноябрдаги «2011-2015 йилларда республика молия-банк тизимини янада ислоҳ қилиш ва барқарорлигини

ошириш ҳамда юқори халқаро рейтинг кўрсаткичларига эришишнинг устувор йўналишлари тўғрисида»ги 1438-сонли Қарори талабларидан келиб чиқиб, ўз фаолиятини ривожлантириш, ликвидлигини ошириш ва халқаро рейтингларга эга бўлиш борасида жиддий чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Бу, ўз навбатида, муассасага аҳоли ва мижозлари ишончини янада мустаҳкамлаш ва қайта суғурталаш бўйича халқаро бозордаги мавқеини оширишга хизмат қилмоқда.

Эслатиб ўтамиз, бугунги кунда «Ўзбекинвест» компанияси қатор хорижий суғурта ташкилотлари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатган. Хусусан, жорий йилнинг биринчи ярмида муассаса суғурта брокери хизматини кўрсатиш бўйича «Marsh» (Қозғоғистон) ҳамда

қайта суғурталаш бўйича «Белэксимгарант» (Беларусь) компаниялари билан шартнома имзолади. «Starr Property & Casualty Insurance» ва «Willis Insurance Brokers China» (Хитой) кабилар билан ўзаро алоқаларни йўлга қўйди.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

STATISTIKA

Лизинг хизматлари бозори

Лизинг хизматлари бозори ҳажми

2015 йил I ярим йиллиги якунига кўра, инвестиция тизимига тегишли асосий воситалардаги лизингнинг улуши 2,3 фоизни, ЯИМдаги улуши 0,6 фоизни ташкил қилди. Янги лизинг операциялари ҳажмининг ўсиш суръати 2015 йил биринчи ярим йиллигида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13,9 фоиздан иборат бўлди. Агар 2014 йил биринчи ярмида

лизинг ҳажми 371,1 млрд. сўмни ташкил қилган бўлса, 2015 йилнинг шу даврида ушбу кўрсаткич 51,6 млрд. сўмга ортди ва 422,7 млрд. сўмга етди.

Давлат лизинг компаниялари томонидан имзоланган янги лизинг битимлари ҳажми 5,5 фоизга, яъни 215,9 млрд. сўмга кўпайди.

Макроиктисодий вазиятнинг яхшиланиши ва бизнес субъектларининг ортиши ана шундай ижобий натижа-

ларга сабаб бўлди. Лизинг битимларининг умумий портфели 2 трлн. 352 млрд. сўмга тенг бўлди. Бу эса, ўтган йилнинг шу даврида қайд этилган кўрсаткичдан 18,7 фоизга ортиқ эканини англатади. Таъкидлаш жоиз, ушбу кўрсаткич нафақат 2014 йилнинг шу даврига нисбатан кўпайганини, балки 2014 йилдаги жами лизинг битимлари умумий портфелидан 213 млрд. сўмга ортганини кўрсатмоқда.

Лизинг бозоридаги иштирокчилар улуши

Аввалги йилларда қайд этилганидек, 2015 йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳам молиявий муассасалар ўртасида лизинг бозорининг тақсимога оид тенденция сақланиб қолди. Хусусан, лизинг бозоридаги асосий улуш лизинг компанияларига тегишли бўлиб, улар томонидан 330,5 млрд. сўм (78,2 фоиз)лик лизинг хизмати йўлга қўйилган бўлса, қолган (21,8 фоиз) 92,2 млрд. сўм миқдоридаги лизинг операциялари банклар томонидан амалга оширилган.

Айни пайтда 2015 йил I ярим йилликда иштирокчилар сони 5 тага камайди: 4 та лизинг компанияси ёпилган бўлса, 1 таси ўз фаолиятини тугатди. Ҳисобот даврида лизинг берувчилар сони 83 тани (24 та тижорат банки ва 59 та лизинг компаниялари) ташкил қилди.

Асосий воситалар шакли бўйича лизинг битимлари

2013 йилдан буён барқарор пасайиш ҳолати кузатилаётган бўлишига қарамай, 2015 йил биринчи ярим йиллигида қишлоқ хўжалиги техникаси улуши жадаллик билан ўсиб, 33,5 фоизга ортди. Технологик ускуналар ва мол-мулк сегментининг бозордаги ўрни мустаҳкамланди,

Лизинг бозоридаги иштирокчилар улуши

2015 йил I ярим йиллик	
Лизинг компаниялари	
– мол-мулкнинг баҳоси, млрд. сўм.	330,5
– улуши	78,2 фоиз
Банклар	
– мол-мулкнинг баҳоси, млрд. сўм.	92,2
– улуши	21,8 фоиз
ЖАМИ	422,7

Лизинг компанияларининг ТОП 5 лиги

№	Лизинг компаниялари номи	Лизинг операциялари ҳажми (млрд. сўм)
1	«Ўзқишлоқхўжаликмашлизинг» АЛК	133,1
2	«Ўзмелиомашлизинг» ЛК	41,1
3	«Ўзбек Лизинг Интернэшнл А.О.» ҚК АЖ	35,0
4	«Ўзавтосаноатлизинг» ЛК МЧЖ	26,3
5	«Қурилишмашлизинг» АЖ РҚЛК	14,8

Лизинг берувчи банкларнинг ТОП 5 лиги

№	Банк номи	Лизинг операциялари ҳажми (млрд. сўм)
1	«Асака» банк АЖ	21,1
2	«KDB Bank Uzbekistan»	14,3
3	«Трастбанк» ХАББ	10,3
4	«Қишлоқ қурилиш банк» АТБ	8,1
5	«Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ	7,1

айни пайтда автотранспорт улуши 28,6 фоиздан 19,1 фоизга тушиб қолди.

Ҳисобот даврида лизингга берилган мол-мулкнинг асосий қисми технологик асбоб-ускуналарга тўғри келди. Лизингга берилган технологик асбоб-ускуналар қиймати 144 млрд. сўмдан ортди, бу эса, лизинг бозорининг 34,1 фоизидир.

Технологик ускуналар бозорида қурилиш хизматлари соҳасига бўлган талаб кучли бўлиб, бу йўналишга 46,8 млрд. сўм ажратилди. Кейинги ўринларни озиқ-овқат ишлаб чиқариш соҳаси эгаллаб, 8 млрд. сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Бу борада «Ўзбек Лизинг Интернэшнл А.О.» АЖ ҚК (25,8 млрд. сўм.), «Қурилишмашлизинг» АЖ РИЛК (8,7 млрд. сўм.) ва «KDB Bank Uzbekistan» банки

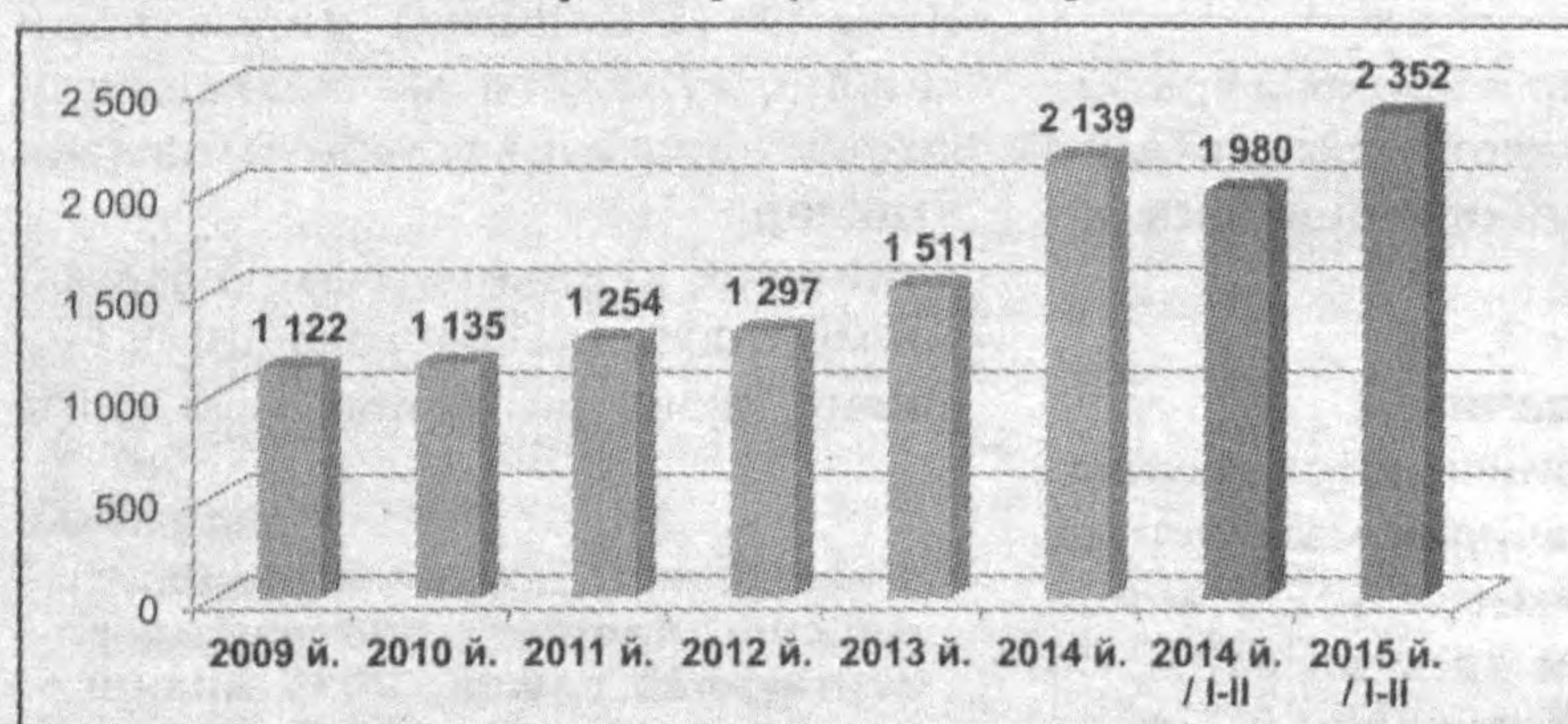
(6,3 млрд. сўм) етакчилиكنи қўлдан бой бермади.

Худудлар кесимида битимларнинг тақсимланиши

Республика бўйича лизинг операцияларининг тақсимо-ти, Тошкент шаҳридан ташқари, деярли тенг миқдорни ташкил қилди. Жами лизинг операцияларидан пойтахт шаҳарнинг улуши (21,28 фоиз) деярли тўртдан бир қисмдан иборат бўлди. 2015 йил I ярим йиллиги якунига кўра, республика бўйича Самарқанд вилояти (8,84 фоиз) ва Тошкент вилояти (8,03 фоиз)да амалга оширилган лизинг операциялари ҳажми бўйича ижобий натижалар қўлга киритилди. Айни пайтда худудларнинг улуши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қисқариши ҳам кузатилди.

1-диаграмма.

Лизинг битимлари портфелининг ўсиш динамикаси

2-диаграмма.

Асосий маблағ турлари бўйича лизинг битимлари

3-диаграмма.

Битимларнинг минтақалар бўйича тақсимо-ти (якунига кўра фоизда)

Ахборот ва статистика бўлими томонидан ЎзР Давлат статистика қўмитаси (www.stat.uz сайти) материаллари асосида тайёрланди.

«ISHONCH» БСК: суғурта бозорини ривожлантиришда фаол

Суғурта миллий иқтисодиётни ривожлантириш жараёнида эҳтимолли ва кўзда тутилмаган турли тасодифлардан молиявий ҳимоялашнинг самарали механизми саналади.

Мазкур тизим орқали инсон ҳаёти, фаолияти ва унинг мол-мулкига доир фаровонлиги, шунингдек, муайян бир муассаса ва корхона фаолиятининг инқирозга юз тутиши хавфи моддий ва маънавий ҳимояланади.

«ISHONCH» банклараро суғурта компанияси (БСК)нинг асосий вазифаси тижорат банкларини ички ва ташқи таваккалчиликлардан суғурта қилишга қаратилган бўлиб, у шунингдек, суғурта фаолиятининг барча йўналишлари, жумладан, мажбурий турлари бўйича ҳам хизмат кўрсатади.

Бугунги кунда «ISHONCH» БСКда суғурталашнинг ишончли механизми яратилган бўлиб, у ҳар йили тизимга доир қонунчилик асосларининг

ўзгартирилишига қараб такомиллаштирилиб борилмоқда. Бундан ташқари, компания бошқаруви суғурта турларини ривожлантириш, уларни аҳоли ўртасида янада оммалаштириш ҳамда даъволарни ўз вақтида кўриб чиқиб, миқдорлари ишончини қозониш борасида ҳам кенг кўламли чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Бу, ўз навбатида, муассасанинг бозор мавқеини ошириш, баҳоловчи агентликларнинг рейтингларига эга бўлиш имконини бермоқда. Чунончи, жорий йил бошида ҳам «Ahbor-Reyting» рейтинг агентлиги «ISHONCH» БСКнинг тўлов қобилиятини «uza» шкаласи билан ижобий баҳолади.

Муассаса молиявий ҳолатининг

айни пайтдаги ҳолати хусусида тўхталиб, биринчи ярим йиллик якунига кўра, активлари 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 128 фоизга, инвестициялари ҳажми 131 фоизга ўсганлигини қайд этиш мумкин. Ушбу даврда компания томонидан 33 657 донга суғурта шартномалари тузилиб, 3 млрд. сўмдан ортиқ суғурта мукофотлари йиғилди. Суғурта мукофотларининг энг кўп қисми транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш (33 фоиз) бўйича амалга оширилди. Шунингдек, унинг 27 фоизи автосуғурта, 20 фоизи мол-мулк суғуртаси, 13 фоизи иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш ва қолган қисми бошқа суғурта турларига тўғри келди.

Ҳисобот даврида компания томонидан 182 та суғурта даъвоси бўйича қарийб 678 млн. сўм миқдорида

суғурта товони тўлаб берилди. Даъво аризаларининг асосий қисмини аҳолини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида ишлаб чиқилган суғуртанинг иккита мажбурий, жумладан, транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш ва иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш турлари ташкил этиб, улар бўйича мурожаатлар ўз вақтида кўриб чиқилди. Хусусан, жорий йил 6 ойи давомида икки суғурта тури бўйича жабрланувчиларга 644 млн. сўмлик суғурта товонлари тўлаб берилди.

Ихтиёрий суғурта турлари бўйича тўланган суғурта товонлари мулкӣ ва шахсий суғурта турларидан ташкил топиб, унинг шахсий тури бўйича тўланган суғурта товонлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,4 баробарга ўсди.

Эъзоз КАМОЛОВА.

IT-TEKNOLOGIYALAR

Маълумотлар очиқлиги таъминланмоқда

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 7 августдаги «Очиқ маълумотлар тақдим этилиши ҳисобга олинган ҳолда Интернет тармоғида Ўзбекистон Республикасининг Ҳукумат порталини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори мазмун-моҳиятига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги томонидан ташкил этилган тадбирда Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида миллий ахборот-коммуникация тизимини ривожлантириш юзасидан амалга оширилаётган ислохотлар давлат ва фуқаролар ўртасидаги алоқаларнинг янада мустаҳкамланиши, бошқарув самарадорлигини оширишда муҳим аҳамият касб этаётгани таъкидланди.

Жорий йилнинг март ойида Ўзбекистон Республикасининг «Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида»ги Қонунида белгилаб берилган мақсад-вазифаларни амалга ошириш, маҳаллий веб-ресурслар, рақобат-

бардош дастурий маҳсулотлар ва хизматлар бозорини янада ривожлантириш мақсадида синов тартибиде ишга туширилган Очиқ маълумотлар порталида давлат органлари фаолиятига тааллуқли маълумотлар жисмоний ва юридик шахсларга эркин фойдаланиш учун бепул тақдим этилмоқда.

Ҳозирги пайтгача Очиқ маълумотлар порталида давлат органларидан 50 тасининг 550 турдаги маълумотлари эълон қилинган. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Ташқи ишлар, Соғлиқни сақлаш вазирликлари, Марказий банк, Давлат солиқ қўмитаси, Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси ва бошқа давлат органлари томони-

дан тақдим этилган маълумотлар 100 минг мартадан зиёд юклаб олинган.

– Қарор асосида тасдиқланган низомда мазкур электрон ресурсни ривожлантириш, фойдаланувчилар учун зарур маълумотларни тақдим қилиш механизмини тақомиллаштириш, портал оператори ва маълумотларни тақдим қилувчи масъуллар, фойдаланувчилар билан ўзаро алоқаларни тартибга солиш чора-тадбирлари белгиланган, – дейди «Электрон ҳукумат» тизимини ривожлантириш маркази директори ўринбосари Элёр Раҳмонов. – Бу фуқароларнинг ахборот олиш ва уни тарқатиш, ахборотдан фойдаланиш каби муҳим конституциявий ҳуқуқларининг янада кенг таъминланиши, «Электрон ҳукумат» тизимининг муваффақиятли татбиқ этилишига хизмат қилади.

Очиқ маълумотлар порталини зарур ахборот билан таъминлаш ва янгилаб боришда давлат органлари раҳбарлари бевосита жавобгар ҳисобланади. Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий ҳокимликлар веб-сайтларида ҳам «Очиқ маълумотлар» бўлими ташкил қилиниб, маълумотлар билан мунтазам тўлдириб борилади.

Тадбирда журналистларнинг саволларига мутахассислар жавоб қайтарди.

Замонавий, қулай ва фойдали

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида «Ўзвиносаноат-холдинг» компанияси тизимида замонавий ахборот технологиялари асосида ишлаб чиқариш ва иқтисодий самарадорликни янада оширишга бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Президентимиз Ислон Каримовнинг 2013 йил 27 июндаги Ўзбекистон Республикасининг Миллий ахборот-коммуникация тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги Қарори ахборотни муҳофаза қилиш ва телекоммуникация тармоғини ривожлантириш, электрон ҳужжат айланишини татбиқ этишда муҳим дастуриламал бўлмоқда.

Мамлакатимизда давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, аҳолининг кундалик фаолиятига ахборот технологияларини кенг жорий этишга қаратилаётган эътибор самарасида барча соҳаларга иш юритишнинг электрон кўриниши кириб бормоқда. Бу борадаги кенг қўламли ва зифалар ижросини таъминлаш, тармоқда ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш мақсадида «Ўзвиносаноат-холдинг» компанияси томонидан «Виносаноатинфосервис» унитар корхонаси ташкил этилди.

АКТни фаол қўллаш асосида компания-

да тезкор ва қулай давлат хизматлари кўрсатиш самарадорлиги ошмоқда. Интернет тармоғида компаниянинг сайти яратилган бўлиб, ундаги маълумотлар мунтазам янгилаб борилмоқда. Натижада юридик ва жисмоний шахсларнинг холдинг фаолияти ҳақида маълумот олиш, раҳбарият қабулига ёзилиш, корхоналарни лицензиялаш тартибига оид ва бошқа маълумотлар олиш имконияти кенгайди.

Тадбирда компанияда қўлланилаётган замонавий дастурлар савдо операцияларини амалга ошириш бўйича транзакцион харажатларни анча камайтириб, электрон тижорат субъектларининг биридан узоқлиги билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш, сотувчи ва харидорлар ўртасида тўғридан-тўғри тезкор шартномавий муносабатларни ўрнатиш, тармоқда операцияларнинг шаффофлигини оширишга хизмат қилаётгани қайд этилди.

● Жаҳон тенденциялари

Булутли инфратузилмалар бозори йилига 15,6 фоиз ўсади

2015 йилда булутли инфратузилмалар глобал бозорининг ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 26,4 фоизга ўсади ва 33,4 млрд. АҚШ долларини ташкил этади. «International Data Corporation» (IDC) тадқиқот компанияси шундай тахминини илгари сурди.

Таҳлилчиларнинг баҳолашича, серверлар, маълумотлар сақлаш тизимлари ва хусусий булутли сервисларни ишга тушириш учун харид қилинган Ethernet-коммутаторларнинг сотуви 2015 йилда 11,7 млрд. АҚШ долларини ташкил этади, бу бир йил олдинги кўрсаткичдан 16,8 фоизга кўпдир. Оммавий булутлар сегментида ўсиш 32,2 фоизни, аппаратли ишланмалар реализациясининг ҳажми эса 21,7 млрд. АҚШ долларини ташкил этади.

Шу тариқа, булутли инфратузилмаларга харажатлар 33,4 млрд. АҚШ доллариғача кўтарилади, бу эса ахборот технологиялари инфратузилмаси (АТ) билан боғлиқ бўлган умумий харажатларнинг учдан бир қисми дегадир. 2014 йилда бу

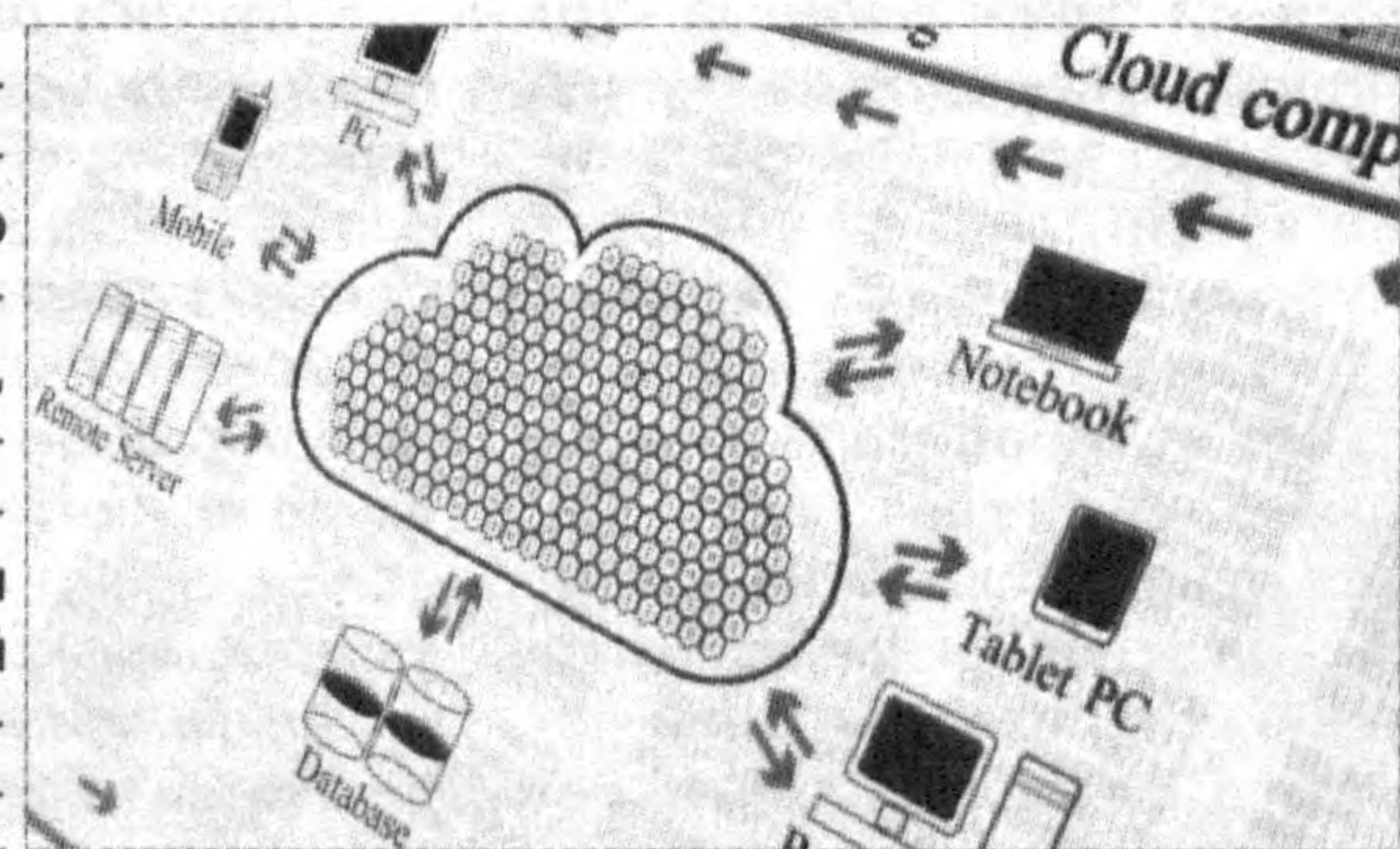
улушли кўрсаткич 28,1 фоиз билан белгиланган эди. Жорий йилда булутли лойиҳаларга алоқадор бўлмаган АТ-инфратузилмаларни ривожлантиришга инвестициялар бир йил олдинги даражада – 67 млрд. АҚШ доллари атрофида қолади.

IDC экспертларининг кутишича, булутли инфратузилмаларга харажатлар бозорининг барча ҳудудлари ва сегментларида ўсиб боради. Кўпгина мамлакатларда оммавий булутли ишланмаларга харажатлар динамикаси хусусий булутларга нисбатан юқори бўлади, сабаби оммавий булутли сервисларнинг операторлари дата-марказлар ва таклифларни кенгайтиришга фаол инвестиция киритмоқдалар.

Яқин беш йил ичида булутли сервисларни ишга тушириш ва уларга хизматлар кўрсатиш учун мўлжалланган жиҳозлар сотуви йилига ўртача 15,6 фоизга (CAGR) ошади ва 2019 йилга бо-

риб 54,6 млрд. АҚШ долларини ташкил этиб, АТ-инфратузилмага суммар харажатларнинг деярли ярмини (46,5 фоиз) эгаллайди, дейилади таҳлилий ҳисоботда.

Бир вақтнинг ўзида булутли бўлмаган АТ-инфратузилмаларга харажатлар йилига ўртача 1,4 фоизга пасайиб боради. CAGR кўрсаткичи оммавий ва хусусий булутлар ҳолатида тегишли тарзда 16,5 фоиз ва 14 фоизни ташкил этади. Мутахассисларнинг кузатувиға кўра, 2015 йилда бу-

лутли сервислар операторлари оммавий лойиҳалар инфратузилмасини ривожлантиришга қарийб 35,3 млрд. АҚШ доллари сарфлайдилар, хусусий сектордаги харажатлар эса 19,2 млрд. АҚШ долларини ташкил этади.

«Охирги фойдаланувчилар булутли ахборот технологияларини жорий этишнинг турли усуллариға баҳо беришда давом этмоқдалар, – дейди IDC маълумотларни сақлаш тизимлари бозорини тадқиқ этиш бўйича директор Наталья Ежкова. – Баъзилар оммавий булутли сервисларни ўзларининг АТ-стратегиялари билан интеграциялаштирмоқдалар, бошқалар эса ўзларининг хусусий булутларини қуришни ёки четдан хусусий маҳсулотларни қўллашни афзал биладилар. Шунингдек, ҳар икки вариантнинг фойдаси борлигини билиб, гибрид булутли стратегиялардан фойдаланаётганлар ҳам йўқ эмас».

Манба: dailycomm.ru.

● «101» огоҳлантиради!

Ёнғиннинг олдини олайлик

Ватан, она юрт инсоннинг гурури тимсоли, уни камол топтирадиган табаррук маскан. Ватан – аجدодлардан авлодларга қоладиган буюк мерос. Турли соҳаларда эришган ютуқларни асрашга ҳисса қўшиш эса фуқаролик бурчимиздир.

Ички ишлар идоралари ходимлари халқимизнинг тинчлигини асраш ва хавфсизлигини таъминлаш мақсадида туну кун хизмат олиб боради. Ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари зиммасига ҳам катта масъулият юклатилган.

Маълумки, олов қадимдан шу кунгача инсониятга беминнат хизмат қилиб келмоқда. Аммо биргина бепарволик оқибатида ёнғин чиқиши, натижада у тилсиз ёвға айланиб, зиён-заҳмат етказишни ёдда тутиш лозим.

Шундай экан, ҳар биримиз ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилсак, фарзандларимизни ва яқинларимизни ҳам ундасак, мақсадга мувофиқ бўлади.

Шерзод ИСЛОМОВ,
Юнусобод тумани ИИБ ЁХБ
кичик инспектори, кичик сержант.

Миллий банк тўплами намоиши

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки Тасвирий санъат галереясида мамлакатимиз Мустақиллигининг 24 йиллик айёмига бағиш-лаб ушбу муассаса тўпламидан ташкил топган асарлар кўргазмаси иш бошлади.

Маълумки, Истиқлол байрами муносабати билан замонавий ўзбек рассомлари, амалий санъат усталари ва дизайнерлари томонидан яратилган сара асарлардан ташкил топган байрамон кўргазмаларни ўтказиш анъанага айланган.

Ушбу анъанага кўра, Тасвирий санъат галереяси ҳам ўзининг навбатдаги айём экспозициясини тайёрлади. Ундан ТИФ Миллий банки тўплами учун сотиб олинган ҳамда замонавий ўзбек рассомлари томонидан тўхта қилинган сара асарлар ўрин олди.

Таъкидлаш жоиз, ТИФ Миллий банки йигирма тўрт йиллик фаолияти давомида ўз санъат асарлари тўпламини кўпайтириш ва уни республика ҳамда халқаро кўргазмалар миқёсида кенг омма эътиборига намоиш этиш, шунингдек, турли каталоглар ва илмий нашрларни чоп этиш орқали Ўзбекистоннинг тарихий-маданий меросини сақлаб қолишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Турли авлодга мансуб ижод аҳлининг асарларидан ташкил топган мазкур кўргазмада XX асрнинг охири ҳамда XXI асрнинг бошларидаги Ўзбекистон тасвирий санъатининг ривожланиш босқичлари акс этган. Унда

130 дан ортиқ асарлар намоиш этилиб, уларнинг 30 га яқини илк маротаба томошабинлар эътиборига ҳавола қилинаётган расмлар ҳисобланади.

– Бугунги байрамонга экспозициямиз ҳам услубий, ҳам мавзули тамойилларга асосланади, – дейди **Тасвирий санъат галереяси директори ўринбосари, санъатшунослик фанлари доктори Камола Акилова**. – Бир мураллифни бир неча залларда учратишингиз мумкин. Жумладан, галереянинг марказий залида шарқона услуб, яъни **Л.Ибрагимов, Г.Қодиров, М.Қорабоев, Ш.Абдуллаева** ва бошқа бир қатор рассомларнинг шарқона фалсафий асарлари намоиш этилган. Уларнинг ижодларида фикрлаш ва ички хотиржамлик мужассамлигига амин бўламиз.

Шунингдек, галереянинг биринчи залида авангард, тасаввур ва метафорага оид асарлар ўрин олган бўлиб, улар **Ф.Гамбарова, З.Саиджанов, Н.Шарафходжаева, С.Жаббаров** каби рассомларнинг мўйқаламига мансуб.

Экспозициянинг учинчи қисмида эса, Ўзбекистон замонавий тасвирий санъати йўналишларидан бири бўлган тарихий илдизлари анъанавий миниатюра санъати билан боғлиқ декоратив услуб устувордир. Бундай асарларни **А.Мирзаев, Е.Мальников, Я.Салпинкиди**ларнинг ижодларида кузатишимиз мумкин.

Бундан ташқари, кўргазма экспозициясидан **У.Ўрақов, Э.Тожибоев, А.Ҳотамов, Т.Эсонов, А.Исоналиев** каби ҳайкалтарошларнинг асарлари ҳам ўрин олган.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

Янги цех ишга туширилди

Энг улуғ, энг азиз айём – Мустақиллик байрами арафасида Тошкент вилояти Зангиота туманидаги «Тўхтаниёз ота» фермер хўжалигининг янги маъмурий биноси ва гўштни қайта ишлаш цехи фойдаланишга топширилди.

Шу муносабат билан ўтказилган тадбирда Президентимиз раҳнамолигида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш орқали аҳолини иш билан таъминлаш, халқимиз турмуш фаровонлигини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда тадбиркорлик билан шуғулланиш истагида бўлган кишилар учун шароитлар етарли. Қувонарлиси, бугун

«Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган энг яхши колбаса ва гўшт маҳсулотлари» совринини қўлга киритдик. 2006 йили «Ташаббус» анъанавий кўрик-танловининг мамлакат босқичида «Йилнинг энг яхши фермери» йўналиши бўйича ғолиб деб топилиб, Президентимиз соврини – «Matiz» автомобилга эга бўлдик. Ният ва шунга яраша ҳаракат қилсанг, эътибор ва шароит бўлса бас, ҳамма нарсага эришиш мумкин экан. Бултурги даро-

Бўш иш ўринлари ярмаркаси

Жиззахда ўтказилган меҳнат ярмаркасида 173 корхона ва ташкилот бир минг етти юзга яқин бўш иш ўрни билан иштирок этди.

Вилоят ҳокимлиги, прокуратураси ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда аҳоли, айниқса, хотин-қизлар ва ёшларни иш билан таъминлаш Президентимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан экани таъкидланди.

– Ёшлар учун янги иш ўрни яратишда уларнинг мутахассислигига алоҳида эътибор қаратилмоқда, – дейди **вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси бошлиғи Ёқуб Назаров**. – Бугунги ярмаркада 120 дан зиёд фуқарога корхона

на ва ташкилотларда ишлаш учун йўлланма берилди. Умуман, мана шундай тадбирлар натижасида шу йилнинг ўтган даврида 27 мингга яқин киши ишга жойлашди.

Ярмаркада иштирок этган «Jizzax plasteks» Ўзбекистон-Германия қўшма корхонаси, «Jizzax kenteks» масъулияти чекланган жамияти каби қатор корхона ва ташкилотлар, халқ таълими муассасалари, хусусий тадбиркорлар ўз фаолиятини кўргазмалар, тарғибот воситалари орқали намоиш этди.

– Бўш иш ўринлари ярмаркаси ўзим хоҳлаган ишни топишим учун яхши имконият бўлди, – дейди **Жиззах енгил саноат ва хизмат кўрсатиш касб-ҳунар коллежи битирувчиси Дилдора Жумаева**. – Ярмаркада Жиззах туманидаги «Заристатекс» масъулияти чекланган жамиятида ишлаш учун йўлланма олдим. Мутахассислигим бўйича ишга жойлашаётганимдан мамнунман.

ЎЗА материаллари асосида.

мана шундай имконияту имтиёزلардан унумли фойдаланиб, наинки ўзининг, юрдошларимизнинг ҳам фаровонлиги юксалишига ҳисса қўшаётган фермер-тадбиркорлар кўпчиликини ташкил этади. Улар орасида «Тўхтаниёз ота» фермер хўжалиги ҳам бор.

– Истиқлол туфайли юлдузга қўл етар замон келгани рост. Ҳар ҳолда бунга кейинги йилларда тез-тез гувоҳ бўлаяпман, – дейди **«Тўхтаниёз ота» фермер хўжалиги раҳбари Мухтор Тўхтаниёзов**. – Ўзимиздан қиёс, кўплаб халқаро танловларда ғолиб бўлдик. 2004-2008 йилларда

мадимиз, етмаганига тижорат банкининг имтиёзли кредити ҳисобига кунига 10 тоннагача гўштни қайта ишлаш қувватига эга янги цех ва унинг маъмурий биносини курдик. Натижада 40 янги иш ўрни яратилди. Бу билан хўжалигимиз аъзоларининг сони 140 нафарга етди.

Айни пайтда бу ерда тайёрланаётган 100 дан ортиқ турдаги колбаса маҳсулотлари корхонанинг Чилонзор, Учтепа, Олмазор, Юнусобод туманларида фаолият кўрсатаётган олти та маҳсус дўкони ва бошқа диллерлик бўлимлари орқали мижозларга етказиб берилаётир.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
саҳифаланди

АХБОРОТ КўМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАО

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Таҳририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилади.

Кўлемлар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 34
Адади: 6150 нусха.
Нархи шартнома асосида.
Газета А3 ҳажмда, 3 шартли босма табоқда
чоп этилди.
Босишга рухсат этилди: 02.09.2015 й., 15.00.